

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 10 fillér.

Nyitólír sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, február 13.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: A hegyaljai motoros finanszirozása.

A hadügyi delegáció.
A letartóztatott szerkesztő.
A hercegprimás betegsége.
A Háas-Bossányi ügy.
Ujabb tengerei csaták.
A vármegye közgyűlése.
A possonyi katonai zavargás.
Árvis Makón.
Az árvaházi-bizottság ülése.
A szeretet áldozata.
Egy báróleány regénye.
Tárcsa: Az unitáriusok. Írta: Bedő Árpád dr.
Regény-Csarnok: Az Antikrisztus esodál.
Írta: Lagerlöf Zelma.

A hegyaljai motoros finanszirozása.

Arad, február 12.

Egy aradi lap mai számában „több helybeli szőlőbirtokos” reflektál az „Aradi Közlöny” tegnapi vezércikkére. Az ezen cikkben használt hang és az ott hangoztatott nézetek tárgyilagosságuknál és modoruknál fogva olyannyira elűtnek a „sárga sárkányok” hangjától, hogy szívesen reflektálunk rá, abban a reményben, hogy közelebb hozhatjuk az érdekelteket egymáshoz és eloszlatjuk a szenvedélyesség vitájában provokált ellentéteket és félreértéseket.

Nézetünk az, hogy a város támogassa az aradhegyaljai motorost, ha az realisan indítatik meg. Nem osztjuk azt a nézetet, hogy a város semmi körülmények között se vegyen részt a részvényjegyzésben. De ebben aztán legyen óvatos, annál is inkább, mert a város példája utá-

indulnak a községek és az egyesek közül igen sokan.

Először is higgadtabb szemmel kell szemügyre venni az ügyet és nem minden áron építeni. Hetvennyolc százalékon odaadni egy elsőbbségi részvényt, az kompromittálása a magyar hitelnek. Erről tisztelt szőlőbirtokos urak nem volt tudomása a pénzügyi bizottságnak, erről szó sem volt, ezt nem említette és nem mondta senki. Tizenegy tag volt jelen azon a városi pénzügyi bizottsági ülésen, köztük hat olyan, ki a motor mellett szavazott: méltóztassék csak egyet ezek közül megnevezni, ki erről a szegyenletes diszocióról tudomással birt. Erről a hallatlan dologról senki sem tudott, mert különben egyhangulag bukott volna meg.

Hogyan képzelik önök ezt a képtelen dolgot? Arad szab. kir. város száz koronát adjon egy törzsrészvényért, mely az elsőbbségi részvény után jut kamatoztatáshoz és az „előkelő idegen” hetvennyolc koronával fizesse az elsőbbségi részvényt, mely a kamatjövdelemben a törzsrészvényt megelőzi. Hát a mostani olcsópénznél a magyar hitel, annak a rókának a sorsára jutott, a kiről két bört nyuznak le? Erről tudott volna az aradi ipar- és keresk. kamara? Nem engedhetjük meg, hogy akár az aradi keres edelmi és iparkamaráról, akár az ipartestületről ily szegénységi bizonyítványt állítanak ki. Nem uraim, ez nem megy. Nevetségessé nem teheti magát egy város közönsége és ily pénzügyi lelkiismeretlenséget nem állíthat oda utáncandó példaképen.

Ezt a hegyaljai közlekedést csak úgy szabad és lehet létesíteni, ha az a pros-

peritás valószínűségével bír. De úgy a mint a berliniek akarják megcsinálni, nem jó 'esz. Ezzel a tervezett finanszirozással a jó dolgot is elrontják.

Azt is megmondjuk, hogyan kellene a dolgot megcsinálni. A szükséges részvénytökét egyforma törzsrészvényekkel kell beszerezni. Ily módzat mellett a szőlőbirtokosok kétannyi összeget jegyezhetnek, mint a mennyit eddig jegyeztek és ilyen bázison Arad sz. kir. város közönsége is nagyobb összeggel járulhat hozzá. Arad példáját t. i. hogy az egészséges alapon fekvő pénzbeszerzés folytán nagyobb összegű járul hozzá a vállalat létesítéséhez, követni fogják az érdekelt községek is.

De miután valószínű, hogy a jegyzett összeg nem lesz elegendő az építkezéshez, a hiányzó tőke beszerzéséről is gondoskodni kell. Még pedig úgy, hogy a motoros társaság kölcsönt vesz fel a tárcájában maradó, de kibocsátásra nem kerülő elsőbbségi részvényekre. Így volt ez a körösvölgyi vasutaknál is, de bizonyára más mint hetvennyolc koronáért odaadni száz koronát és száz koronáért örökös kamatot fizetni, mikor csak hetvennyolc koronát kaptunk kézhez.

A kiadásoknál is a szigorú takarékoság elvét kell szem előtt tartanunk. Ep az olcsó vasutak terén érte el a magyar mérnöki tudomány és a magyar értelem a legnagyobb rekordot és a rekord most kapituláljon a német spekuláció és vállalkozás előtt? Vagy azt hiszik, hogy a berliniek, kik az anyagokat eladni és egyuttal venni fogják, a mi szép szemünkért lemondanak a nagy haszonról?

Ily körülmények és módozatok mellett

Az unitáriusok.

Írta: Bedő Árpád dr.

Abból az alkalomból, hogy holnap itt Aradon először tartatik unitárius istentisztelet, nem tartom érdektelennek egyet és mást elmondani az unitáriusokról.

Ezt a vallást az unitárius János Zsigmond erdélyi fejedelem udvari papja, Dániel Ferenc alapította 1566-ban. Kolozsvárott a Torda-utca szegletén egy kőre állott, innen tartott egy olyan hitelvi beszédet, melyre az egész Kolozsvár áttért az unitárius vallásra. Ezt a követ az egyház most is őrzi Kolozsvárott a Kossuth Lajos-utcai templomának oldala mellett, vasrác között.

Dániel Ferencnek „a hit Istennek ajándéka” kezdetű beszédére lett kimondva a hit és lelkiismereti szabadság s vétetett törvénybe a többi (róm. kath., ág. ev., ref.) felekezetekkel az unitáriusok jogegyenlősége is az 1568. január 6-iki tordai országgyűlésen. A vallásalapító Dániel Ferenc hitelvei miatt, mint fogoly halt meg 1579. nov. 15-én a dévai vár börtönében.

Az unitáriusok Magyarországon kivétel nélkül mind magyarok, illetve székelyek. Számuk: 70—80 ezer. A tulajdonképpeni Magyarországon — tehát Erdélyen kívül — Budapes-

ten, Hódmezővásárhelyen, Polgárdin, Orosházán, Dévaványán, Vilonyán, Sadon, Hatvanon, Serégélyesen, Hidvégen, Kakicson és Füzesgyarmaton vannak egyházközségek illetve fiókegyházak. A füzesgyarmati csak pár héttel ezelőtt alakult.

Ennek a vallásnak is a világ minden részében vannak már hívei. Angolországban 1774. ápr. 18-án tartották az első unitárius istentiszteletet. Ma csak magában Londonban 21 templomuk van. Az angolországi unitáriusok száma 300.000-re tehető. Észak-Amerikában 500-an felül van az eklézsiák száma, (Magyarországon csak 168 van), Észak-Amerikában a lélekszám meghaladja 300-ezeret. Bostonban 31 templomuk van. Ázsiában, főleg Indiában és Japánban is hirdetik az „Isten egységét”. Japánban jelenleg 7 benszült unitárius pap van. Ausztráliában az angol misszionáriusok terjesztik az unitarizmust. Ott is több gyülekezet van. Virágzóbbak az adelaide-i, melhouse-i és sydney-i.

Magyarországon az unitárius istentisztelet mindenütt kizárólag magyar nyelven történik. A szertartás is teljesen magyar. Legfőbb hitelmüket a „szentírás” ama mondására alapítják: „Nekünk egy Istenünk van: az Atya, kitől vannak mindenek!” — S mert az Istent

egyetlen egynek hiszik, azért egység hívő vagy latinosan unitárius a nevük. Főbb hitelveik: „az Isten tökéletes lélek, tökéletes jóság és bölcsesség, ki az emberiség és minden teremtmény sorsát atyai szeretettel intézi. A természet törvényei Isten törvényei. A jónak megvan jutalma már itt e földi életben s ugy szintén a rossznak büntetése. De ha valaki jutalmát vagy büntetését itt el nem veszi, az örökéletben fogja elvenni. Isten a vilogot s mindennek fölött az embert végtelen tökéletességre teremtette. Az emberi tökéletességnek kiváló munkásai a próféták s köztük első helyen — Jézus”.

Az unitáriusok Jézusról azt hiszik, hogy Isten fia, mint mi is mindannyian, de ember, egy kimagasló történelmi személy, a legnagyobb próféta, a legmelegebb lelkű emberbarát, kinek tanításait, parancsolatait megtartjuk, utmutatásait követjük. Jézus a legtökéletesebb ember volt, aki élete és cselekedetei által megmutatta nekünk az Isten országába vezető utat. A szentlélek Istennek ereje, mely az értelmet világosítja, a szívet tisztítja, az akaratot megérinti s mindannyiszor munkálkodik az emberekben, valahányszor jót, igazat és nemeset cselekszünk.

S mert az unitáriusok Jézust embernek és

az építési kiadásoknál nagyobb veszedelem rejlik, mint a tőkebeszerzésnél.

Ha az arad-hegyaljai motoros vezető férfiai ilyen alapon indulnak el, akkor majd ráakadnak arra a magyar emberre, a ki a dolgot kezébe veszi és nyélbe is üti. Ha egyforma törzsrésvényeket adnak ki, akkor a hozzájárulás a fokozottabb bizalom folytán sokkalta nagyobb lehet és bizonyára nagyobb is lesz. A kiadások pedig, ha saját véreink, illetve magyar mérnökök által építjük, lényegesen kisebbek lesznek. A hiányzó összegre kölcsönt fognak kapni, a melyet a jövedelmekből lassan letörleszthetnek.

És akkor meg lesz az anyagi és erkölcsi diadal, a motoros vasut a mienk, egészen a mienk lesz. A berlinieknek nem lesz hozzá semmi közük, nem ők fogják dirigálni a mi dolgainkat. Mert a kié a részvények 65 százaléka, az az ur a háznál.

És az olcsó építkezés és pénzbeszerzés folytán passzív mérleg helyett aktív mérleget nyerünk és deficit helyett nyereségünk lesz. Ugyebár, hogy egészen más perspektíva?

Azt se higgyék szőlőbirtokos urak, hogy egy ki várakozással időt veszítenek. Nem, önök ezzel csak időt nyernek. Mert lehetetlen még akkor is, ha önök az egész vonalon győznek, hogy a ministerium ezt a képtelen dolgot, ezt a tál lencséért odaadott elsőbbséget, ezt a magyar hitelt blamirozó műveletet helyben hagyja. És akkor egy elhibázott gomb miatt újra kellene ki- és begombolni az egész kabátot. Ha valamit jól meg akarunk csinálni, úgy nem szabad lázasan cselekednünk, pedig ez történik, ha a szenvedély politikáját követjük.

Tárgyaljuk a kérdést ezentúl is nyugodtan, mint hogy ezuttal is tettük. És főleg ne engedjük meg, hogy a berlini konzorcium ráüljön ez ügylet pénzügyi barometrumára abban a hiszemben, hogy vakulj magyar, most úgy sem láthatod, hogy duplán vaddod a kárát. Ertsük meg egymást és csináljuk meg a motorost, úgy hogy a mienk legyen és jövedelmező legyen, ne pedig úgy, hogy másé legyen a vasut, a mienk pedig csak a kár és a késő bánat.

a szentleket isteni erőnek valják, különböznek a többi keresztény hitfelekezettől, melyek Jézust és a szentleket isteni személynek hiszik s így az Atyával együtt, három isteni személyt vallanak, miért háromság vallóknak, latinosan: trinitáriusoknak nevezetnek.

Hiszik az unitáriusok, hogy a lélek, mely Isten lelkének szutrája, a halandó testben halhatatlan, melynek öröklete van, hiszik tehát a feltámadást. A keresztény anyaszentegyházakban nincs előjoga senkinek, mert az evangéliumi törvények előjogokat, kívánságokat nem ismernek.

Amint maga a vallás, úgy a vallásos szertartás is, a lehető legegyszerűbb. A templomokban semmiféle kép, szobor vagy fal és más dísz, egyáltalán nincsen. A templomok fala mindenütt csak egyszerű fehér. E tekintetben a korral nem halad. Minden templomban az egyszerű székeken, az orgonán és urasztalon kívül csak padok vannak.

Az istentisztelet énekből, imádságból és beszédből áll. Ünnepeik a következők: Karácsony Jézus születése, nagypéntek halála, husvétet feltámadása, áldozócsütörtököt menybenetele és pünkösödöt a szentlekek kitöltése emlékére ünneplik. Szentjeik nincsenek s így azok tisztelésére nem ünnepelnek. Vallják, hogy az egyház mellett a haza mindenelött! Vagyis, hogy először magyarok és csak azután unitáriusok.

Külföldiek közül az angolokkal állanak szo-

A hadügyi delegáció.

(Tüzérhadapródiškola Magyarországon.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 12.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága Széll Kálmán elnöklésével ma délelőtt folytatta a hadügyi rendes költségvetés különbözeteinek tárgyalását.

A tizedik tételnél: több szükséglet a második tüzérhadapródiškolának 1904-iki év szeptember elsejével eszközöndő kialakítására 128.870 K.

Münnich Aurél előadó e tételt azzal ajánlja elfogadásra, hogy a jelentésbe vétessék fel, hogy a mennyiben új tüzérhadapródiška felállítására volna szükség, ez feltétlenül Magyarországon állíttassék fel.

Apponyi Albert gróf e tételről a plenáris ülésben fogja észrevételeit elmondani.

A tételt és az előadó javaslatot elfogadták.

A tizenötödik tételnél: többszükséglet a katonai nyugdíjügynél a polgári szolgálatba át lépő altisztekre való tekintettel 165.000 K. — Münnich Aurél előadó ismertetése után.

Miklós Odön kérli a hadügyminisztert, mi-ben rejlik annak az örökös elégedetlenségnek a forrása, a mely az altiszteknek a polgári állásba való átmenetele körül tapasztalható? Itt szervei hibákra kell lenni. A tételt, mint a mely humanitárius célt szolgál, elfogadja. Kéri a hadügyminisztert, hogy a két kormányval e kérdésben a tárgyalások megindíttassanak.

Pitreich közös hadügyminiszter azt válaszolja, hogy nem ért vele teljesen egyet. A polgári állambivalta való átlépés feltételei, melyek részben, különösen Magyarországon nagyon szigorúak, feltétlenül revízióra szorulnak. Már múlt év telén megkezdte a tárgyalásokat a hadügyi kormány a két kormányval. A hadügyi kormányzat csak azt kívánhatja, hogy az autonóm hatóságok a kérdés megoldásában segítségüket nyújtsanak. Legyen meggyőződve a bizottság, hogy a hadügyminiszter oda fog hatni, hogy e tekintetben a viszonyoknak megfelelő organizációt hozzon létre.

Bolgár Ferenc az Armeediener szó mellő zését kéri. Minden ember abban a nézetben van ugyanis, hogy ezek valami privát dienek, pedig ezek a legérdemesebb altisztek. Szóba hozza a Werkmeisterek, az altiszti kar legintelligensebb elemeinek anyagi érdekeit is.

ros összeköttetésben. A angol-magyar barátság az unitáriusoknak is sokat köszönhet. Legutóbb, mikor az angol gazdák Arad n is voltak, egyik unitárius főpap volt a vezetőjük, Boros György dr. kolozsvári theologiai tanár és dékán.

Magyarországon egy püspökük van. Ferenc József Kolozsvárott, ki eszerint királyunk nevét viseli. Meg is járta már vele két ízben. Őfelsége a többek között 1887. szept. 30-án meglátogatta Kolozsvárt az unitárius főgimnáziumot is. Mikor az iskola látogatás véget ért, az Egyház Képviselő Tanácstermében felkérte névének beírására egy arra a célra szolgáló „Arany könyv”-be. S mikor Őfelsége aranytollal leírta nevét, „Ferencz József”, odafordult a püspökhöz:

— Ez a maga neve — mondá.

— A név valóban az enyém is — felelt a püspök — de ez csak egygyel több ok arra, hogy Felsegedet annál nagyobb tiszteletben tartsam.

Ennél érdekesebb és sokkal közelebb történt a következő eset: Mikor az a híres Clopy-i hadiparancs megjelent, pár hétre rá egyik kolozsvári újság azt a feltűnő hirt hozta vastag betűkkel: „A Clopy-i parancsot nem én írtam alá. Ferencz József.” Persze, ezalatt az unitárius püspököt értette. A kolozsvári lap sajtópört is kapott e miatt a tréfa miatt.

Pitreich hadügyminiszter megjegyzi, hogy szívesen gondoskodnék a különböző szolgálati ágak alkalmazottai anyagi helyzetének javításáról, ha az anyagiak nem volnának oly szűken szabva. Arról biztosít, hogy az építőmesterek (Bauwerkmeister), valamint a többi szolgálati ágbeli katonai alkalmazottak érdekeinek emelését szem előtt fogja tartani és örömmel konstatálja, hogy e szakmába mind többen kívánják felvételüket.

A tizenhatodik tételnél: egy katonai attaché állásának rendszeresítése Szófiában 19,000 korona.

Bolgár Ferenc szóba hozza a macedóniai csendőrségbe való belépés iránt a tisztekhez intézett főlhívást. Kérli mi történt e dologban?

Pitreich hadügyminiszter bizalmas fölvilágosításai után a tétel elfogadtatik.

A 17-ik tétel: a természetbeni élelmezés többszükséglete, a mely az élelmezési cikkekre vonatkozik, a függőben maradt válasszal együtt tárgyalatik.

Miklós Odön az élelmezési szűkebb albizottság előadója előterjeszti az albizottság jelentését. Utal a dolog nagy közgazdasági jelentőségére. A főösszeg némi csökkenést mutat, a mely azonban csupán arra vezethető vissza, hogy a tábori és tarackágyuk számára szükséges legénység létszáma nem iktatván be, ezeknek ellátásáról gondoskodni nem kellett.

Hegedüs Sándor és Okolicsányi László föl szólalása után ezt a tételt is elfogadták.

A többi tételeket

Miklós Odön, Münnich Aurél, Ugron Gábor, Bolgár Ferenc, Apponyi Albert rövid föl szólalása és Pitreich hadügyminiszter fölvilágosításai után elfogadták s ezzel a hadügyi költségvetés legnagyobb részét letárgyalták. A legközelebbi ülés kedden lesz.

A letartóztatott szerkesztő.

(Az „Előkelő Világ” élelmezés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Lengyel Gizella nemrégiben különös lapot indított meg Előkelő világ, később pedig Uj világ címen. A lap nem a tartalma, sem az irodalmi színvonala révén keltett fölűnést, hanem onnan kezdett híressé válni, hogy a szerkesztőt, Lengyel Gizellát Gyergyóban letartóztatták. Mikor szabadon bocsátották, a lapjában nem volt egyéb, mint szakadatlan támadások azok ellen, a kik letartóztatták. E miatt sajtópörré támadt, a melyben kivüle hármán kerültek a vádlottak padjára.

Az „Ujvilág” (Előkelő világ) 1901. évi február 6-iki számában Lengyel Gizella aláírással a következő „Nyilatkozat” jelent meg:

„Gyergyódtörő Kopacz Gergely, Józsa Sándor és gyergyószárazhegyi Adám Imre urakat (??) becstelenségen, tisztességes élelmezéseladásra képtelen embereknek ismerem. Kopacz Gergelyt, a ki csatavesztett hősiessége érzetétől bosszúra gerjedve, a közbiztonság és közigazgatás jogtiprásával elfogatott, hét órán át fogva tartott és szuronyos csendőrök által bekísértetésemet elrendelte, főhatósága gondviselésébe ajánlom őt.”

Bihari Béla színész ugyanezen lapban erről a letartóztatásról ilyen cím alatt írt:

„A XIX. század banditái, vagy az Előkelő Világ szuronyok között.”

A letartóztatásról rövid hét jelenetes szindarabot írt, amelyben a legsértőbb kifejezésekkel illetve Kopacz főszolgabíró, Józsa bírót és Adám jegyzőt.

Peterdi Sándor posta-távirda föltiszt az „Ujvilág”-ban a Hét története cím alatt azt írta, hogy Adám jegyzőt minden brutális és kvalifi-

kálhatatlan viselkedése dacára hatalmas protektorai megtartották ugyan állásában, ezuttal azonban az igazság útját nem lesznek képesek elválni.

Bihari hét jelenetes színművét *Migray József* hírlapíró, aki egy időben egy aradi szocialista újság szerkesztője volt, az „Ujvilág”-ban kiegészítette egy pár jelenettel és a három tisztviselőt elmondta mindennek, csak becsületes embereknek nem.

A három megsértett ember aztán az *Ujvilág* egész szerkesztőségét pörbe fogta rágalmazás és becsületsértés címén. Az ügyet ma tárgyalta dr. Agoraszto Péter elnöklelte alatt a budapesti büntető törvényszék, mint esküdtbíró.

Elsőnek *Bihari Béla* színészt hallgatják ki.

— Bűnsnek érzi magát?

— Nem. A cikket nem én fogalmaztam, én csak leírtam, mert *Lengyel Gizella* kijelentette, hogy érte a felelősséget elvállalja.

Migray József kijelenti, hogy az egyik inkriminált cikket ő írta és pedig azért, mert ismeri a vidéki szögabirák alacsony értelmi színvonalát és csekély műveltségüket.

Elnök: Megtiltom, hogy ily kijelentéseket tegyen.

Lengyel Gizella nem érzi magát bűnsnek. A cikkért a felelősséget elvállalja.

— Mi szolgált okul a cikk megírására?

Lengyel Gizella elmondja, hogy Gyergyó ment lapja érdekében, ott megkérte a plébánost, hogy segítsen előfizetőket gyűjteni. A plébános ezt meg is ígérte. Kocsiján elkísért, de utközben igen tiszteletlen eljárást kezdett tanusítani a plébános, hogy lemondott annak további kíséretéről. Ezután kocsiját megállították a csendőrök s Kopecz főjelentése folytán, ki őt csaiónak nyilvánította, letartóztatták s bekísérték a község házára, hol úgy Józsa a bíró, mint Ádám a jegyző őt továbbra is fogságban tartotta s később átadták a csendőröknek, akik fedezet alatt Gyergyó-Szent-Miklósról kísérték át, ahol előállították a szögabirónál, aki őt több nap fogság után szabadon bocsátotta. Efeletti felháborodásában írta meg a cikkeket s személyes szabadság megsértése címén feljelentést tett a jegyző és a csendőrség ellen, de a hatóság a nyomozást megszüntette s ekkor újra cikket írtott ellenük.

Peterdi Sándor a negyedrendű vádlott elmondja, hogy az eset után *Lengyel Gizellától* a vidékről levelet kapott, melyből meggyőződött, hogy egy védtelen nővel méltatlanul bántak el, ez ellen az ő erkölcsi érzéke fellázadt s ennek hatása alatt írta meg az inkriminált cikket „A tizenkilencedik század kannibáljai” cím alatt.

Ezután a beidézett tanúk kihallgatására került a sor.

Az esküdtek *Lengyel Gizellát* három rendbeli becsületsértés sajtóvétségében bűnsnek mondták ki, a többi vádlottat úgy a rágalmazás, mint a becsületsértés vádjára nézve nem bűnsnek mondták.

A törvényszék ennek alapján *Lengyel Gizellát* 240 korona pénzbírságra ítélte, a többi vádlott ellen az eljárást megszüntette. *Lengyel Gizella* védője semmisségi panaszt jelentett be.

TÁVIRATOK.

Harcok Német Kamerunban.

Berlin, február 12. A *Nordd. Allg. Zig.* híre szerint a kameruni császári kormányzó jelentése szerint az osszidingei állomás vezetője, *Pikler gróf* a benszülöttekkel való küzde-

lemben *Bassónál elesett*. A megtorló expedíció uton van. Részleteket nem tudni. Valószínűleg felderítő útja közben került viszályba *Pikler gróf* a német uralmat el nem ismerő *anjang-törzsszel*, melynek területéhez *Basso* is tartozik.

A macdon nemzetközi csendőrség.

Konstantinápoly, február 12. Tegnap tartotta a csendőrséget ujjalakító bizottság negyedik gyűlését az osztrák-magyar nagykövetség épületében. A jövő ülés szombaton lesz. Az újságok ama híreivel szemben, hogy a török kormány a polgári ügynököket nem ismeri el, megállapítják, hogy e miatt az entente hatalmak nagykövetségeivel panaszt nem emeltek.

A Hász-Bossányi ügy.

(*Hász Sándor közjegyző nyilatkozata.*)

Arad, február 12.

Szenzációs eseménynyé nőtte ki magát az az ügy, mely *Hász Sándor* egykor budapesti ügyvéd, jelenleg battonyai kir. közjegyző és volt ügyfele *Bossányi Gyuláné* között támadt.

Az események folyását távolról szemlélő közhangulat sikkasztásról sutlogott, olyan szint adva a dolognak, mintha *Hász Sándor* közjegyzői minőségben visszaélt volna *Bossányi* bizalmával, s hűtlenül kezelt volna bizonyos rábizott pénzeket.

Ezzel ellentétben a valóság, amint az a lapunk legutóbbi számában részletesen megírt körülményekből is kitetszett, az, hogy itt az ügyvéd és egykori ügyfele állanak szemben egymással; s amiről szó van, az közönséges *elszámolási differencia*, melyben egyik, vagy a másik fél javára dönteni a bíróság feladata lesz. Sikkasztásról itt szó sincs.

Hász Sándor egyébként az ügyben a következő nyilatkozatot teszi közzé:

Két hónapot meghaladó idő óta használatban, három csapolást kiállva, élet és halál között lebegek és így ma is csak véletlenül szerezhettem tudomást arról, hogy tegnap az „Arad és Vidéke” című újság „Nagy sikkasztási ügy Csanád megyében” című cikke, ma pedig becses lapja „Sikkasztással vádolt közjegyző” című cikke nevemet 240.000 korona elkezeltével összekötésbe hozza. — Addig is, míg az arra illetékes bíróság a szóban forgó dolgot a nagyközönség megnyugvására és megtámadott becsületeim és jó hírnevem védelmére minden irányban megvilágítja, tisztelettel kérem, hogy becses lapjában alább következő soraimnak helyet adni sziveskedjek.

Igaz az, hogy *Bossányi Gyulát*, — a kinek feleségével együtt az összes vagyona sem volt 240 ezer korona, — 1889. évtől kezdve 1899. évi május 6-ikáig ügyvédi minőségben képviseltem és számszerűen 48 perét vittem.

A perekben az alperesek személyének, magatartásának, a perek esélyeinek és eredményének leírása nem tartozván a nyilvánosság elé, arra a kellőnél nagyobb mérvben kitérni nem kívánok. De fel kell említenem azt, hogy *Bossányi Gyulát* egy 80.000, egy 32.000, egy 48.000 koronás, egy 11.000 koronás, egy 114.000 koronás, egy 6000 koronás, egy 27.000, egy 2400 koronás, egy 142.000 koronás, egy 112 ezer koronás, egy 12.892 koronás perben, továbbá az apai örökségét képező 2 birtokperben, — melyre nézve atyja halála után az örökösök között az osztály létesült, a melynek eredményeként a 300 holdat meghaladó lontól birtokot gyermekei kapták, a 112 ezer és 43 ezer koronás perek pedig a költségek kölcsönös megszüntetése

mellett megszüntettek, — egy csődnézési perben, 2 bűnvádi perben és *Jakabffy Zoltán* ellen egy 160.000 koronás felhívási illetve számadási perben képviseltem, mely utóbbi per végérvényes eldöntés alatt a Curia előtt áll és a melyben feltétlenül 52.000, esküdtől feltételezeten mintegy 40.000 korona van már is 2 bírósági ítélettel megitélve.

A perek vitele körül felmerült költségeim fejében *Bossányi Gyula* a bíróság megállapított és megállapítandó munkadíjak és kiadásokon felül 25 forint napi díjat és a behajtott összegnek 6% át kötelezte nekem kifizetni.

Miután *Bossányitól* a perek vitelére előleget nem kaptam, az volt a megállapodásom vele, hogy a befolyt összegekből az engem megillető összegeket levonjam és a felmaradt összeget javára kamatoztassam. Es ennek a megállapodásnak értelmében jártunk el mindannyiszor, valahányszor a perekből pénz folyt be kezeimhez.

A fentebb jelzett 48 perből 13 perben befolyt kezeimhez 171.482,68 és *Bossányi Gyula* kezeihez általam behajtatott 48.199, tehát összesen 219.681 korona. Ezen 13 per bevételeit terhelte és abból levonott az összes 48 per után járó összes díjak 106.326 korona 86 fillér, továbbá a részint a perre fordított, részint a feleknek kiadott összegek: 86.974 korona; levonva a fentebb számozott munka díjat, a kiadást a bevételből marad 26881 korona, ehhez hozzáadandók az időközi kamatok: 26813 kor. 15 fillér, összesen tehát 53194 korona, a melyre részint postán küldtettem, részint nyugta ellen fizettetett 76.288 korona 97 fillér, tehát 23094 kor. 97 fillérrel több, mint a mennyi özv. *Bossányi Gyulánét* megillette.

Mivel törvényen alapuló és jogos igényeim kielégítése a fél legteljesebb beleegyezésével és hozzájárulásával történt meg, azt bírói uton szóvá tenni nem lehet, és nem lehet különösen, engem a féllal a fentiek szerint létrejött megállapodásért büntetőjogi felelősségre venni.

Az a 106 ezer korona, a mely munkadíj jogcímén legnagyobb részt a fél által kiegyenlített lett, — jelentékeny veszít látszólagos nagyságából, ha tekintetbe vétetik azoknak a pereknek a száma, az egyes perek substratumanak magas értéke, az ellenfelek perbeli viselkedése és az a gond, szellemi és fizikai fáradság, melyeket ezen perekre csaknem 10 esztendei időt meghaladó időn keresztül fordítani kellett.

Ugy a lapokban megjelent cikkek, mint az ezeknek alapját képező feljelentésben hangsúlyozva állítatik az, hogy közöttem és *Bossányi Gyuláné* között számadási viszony létezik és el van ismerve az, hogy én az ő pénzüket nem megőrizés, hanem kezelés végett vettem át, amelyről számolni tartozom. Ezen körülmények alapján törvényesen kötelezhető vagyok arra, hogy számoljak, biztosítja a törvény a módot a számoltató részére, arra is, hogy a számadó számadását kifogás tárgyává tegye — de éppen ezen körülmények zárják ki lehetőséget annak, hogy a számadó a polgári per mellőzésével bűnvádi uton legyen felelősségre vonható.

Ennélfogva kijelentem, hogy míg egyfelől a hírlapi cikkekben a számok a szenzáció indokából — a valóságnak meg nem felelőleg — csoportosítottak és iratnak terhemre, addig másfelől az a feljelentés, mely *Bossányi Gyuláné* képviselőjében ellenem tetetett, épp oly alaptalan mint vakmerő támadásnál egyébként nem tekinthető. Megtétetett ez azon reményben, hogy legjogosabb, nehezen kiérdemelt keresményemtől is megfoszthasson, egy jó hírnevem és becsületeim ellen intézett támadás árán.

Bossányiné engem 1903. év december 15-én kért fel, hogy számadást készítsem el és adjam át Mártonffy Bogdán nagyváradi ügyvédnek. Két-három nap múlva megjelent nálam ugyancsak Bossányiné Noszlopy Gáspár hadnagy, Lovrich Gusztáv és Gyula ügyvédek társaságában s bejelentette, hogy Mártonffytól a megbízást visszavonta és azt Lovrichékra ruházta, s hogy ennél fogva ezeknek adjam át számadásomat.

Lovrich Gusztáv a számadásom elkészítésére három heti időt adott, belátva azt, hogy arra súlyos betegségemnél fogva korábban képes nem lehetek. Számadásommal a napokban elkészülvén, azt az ellenem előnyömettel teljesítő bíró urnak átadtam.

Az alaptalan támadásokkal szemben tehát nyugodtan várom az igazságos bíró határozatát.

Hász Sándor.

A hercegprimás betegsége.

(Szomorú születésnap.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Csöndes, szomorú születésnapja volt ma Vassary Kolos hercegprimásnak. Betegen, ágyban töltötte a napot, a melyben hetvenkettedik évét betöltötte, s ép e napon riasztó hírek keringtek az egyházfejedelem állapotáról, a melyek szerencsére nem bizonyultak valósnak. A hercegprimás születésnapjáról és betegségéről fővárosi tudósítónk a következőket táviratozza: Vassary Kolos bíboros hercegprimás ma töltötte be életének hetvenkettedik évét. Miután a hercegprimás betegen fekszik, nem fogadhatott senkit s csak Ottó Ferenc gondnoknál kitett ívre írták alá neveiket az üdvözlők, kiknek sorában ott voltak többek között Széchenyi Gyula gróf főlovászmester, Apponyi Lajos gróf udvarnagy és neje, Wekerle Sándor, a közigazgatási bíró elnöke, Rakovszky István v. b. t. tanácsos, az állami számszék elnöke, Forster Gyula min. tanácsos, Pallavicini Fecő őrgróf és neje, Kriszán Mihály pápai kamarás, szeminárium aligazgató a többi előjáró és a növendékpapság nevében, Zundl Péter prelátus-kanonok, kalocsai érseki igazgató, Kutschera József komáromi apátplébános, Nemes Antal dr. apát, König Gusztáv plébános. A budapesti papság üdvözlését Kanocs Béla apátplébános akarta tolmácsolni, de a primás betegsége következtében csak fölíratban üdvözölte, ép úgy az esztergomi főkáptalan részéről Boltizár József püspök s Walter Gyula prelátus-kanonok irodaigazgató s a rokonság számos tagja.

A beteg hercegprimás állapotában tegnap óta némi javulás állott be. A beteg egyházfejedelem fájdalmai némileg csökkentek, s rövid ideig, de jól aludt, a mi jótékony hatással volt rá. A beteg mellett állandóan ott van Brunner Matrona testvér, a ki gondos ápolásban részesíti, az éjjelt pedig dr. Jordán Ferenc egyetemi tanár is a palotában töltötte. Ma reggel orvosi tanácskozás volt, a melyen Kéthy Károly, Jordán Ferenc professzorok és Hegedüs Károly dr. vettek részt. A betegnek föltétlen nyugalomra van szüksége.

Egy ujság ma délben azt a hírt röptette szét, hogy a hercegprimás állapota válságos és hogy Kehl Medárd fölszentelt püspök a beteget saját kívánságára ellátta volna a halotti szentségekkel. Ez a hír azonban, a mint illetékes helyről jelentik, nem felel meg a valóságnak.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szombat: Józsi, bohózat. (Páros bérlet.)
Vasárnap: Délután: Casanova, operetta. Este: Józsi, bohózat. (Páratlan bérlet.)

* Paulay Erzsike fölléptei. A budapesti Nemzeti színház ifjú művésznője Paulay Erzsike, aki multkorai bemutatkozása alkalmával teljesen megnyerte az aradi közönség rokonszenvét, a jövő héten ismét három estén át fog vendégszerepelni az aradi színházban. Paileron vigjátékában: *Ahol unatkoznak, a Dolovai nácbé leányában* és Shakespeare *Romeójában* lép fel, amelyben Juliát alakítja. Mindhárom darabban a fő női szerepet játssza a vendégművész, aki különben szerződött tagja a színháznak.

* Casanova. Barna Izsó és Faragó Jenő népszerű operettje, a Casanova legközelebb vasárnap délután kerül színre. A címszerepet ezúttal is Békéssy fogja énekelni, Pompadour Zilahiné, Napoleont Ligeti adja. Játsszanak még a darabban Rózsa Lili, Polgár, Bejczy és Földi Frida.

Ujabb tengeri csaták.

(Az orosz-japán háború.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 12.

Japán a tengeren föltétlen ura a háborúnak. A legujabb távirat szerint a japáni hadihajók újból bombázni kezdték Port-Arthurt, miközben három hadihajót elcsúlyesatettek s a városban nagy pusztítást okoztak. Egy, még megerősítésre való távirat szerint, a japánok elfoglalták Port-Arthurt. A vladivosztoki kikötőben az orosz hadihajók értek kisebb győzelmet.

Azonban rohamosan közeledik a szárazföldi ütközet ideje. Japán akadálytalanul szállítja csapatait Észak-Koreába s mindkét fél erősen közeledik Szöul, a főváros felé, ahol előreláthatóan a döntő szárazföldi ütközet lesz.

Oroszország lázasan folytatja a hadi készülődéseket, s negyven ezer tartalékos sürgős behívását rendelte el.

A port-arthuri harc.

Pétervár, február 12. Alexejev helytartónak a cárhoz tegnap intézett távirata szerint a Cezarevicset és a Palladát e hó 9-én szállították a belső kikötőbe. A Retvizan sérülését ideiglenesen eltömik. A vérteshajó kijavítása körülményes munka, melynek határidejét nehezen lehet megállapítani. A Palladát és Novikot egymás után szállítják javítóba. Azt hiszem, hogy a javítás két hétig fog tartani. A hajóhad többi hajóját, melyek a 9-iki ütközetben résztvettek és sérüléseket szenvedtek, e hó 9-én a kikötőbe szállították, hogy kirakják belőlük a szenet és a szükséges javításokat megtegyék azokon — remélem három napon belül. Az ütközetben könnyen megsérült tengerész-tüzérségi Zajonoskovszki alezredes és Petrov főtenge-
rész, ki a harcban részt nem vett Aurorán volt, gyógyulófélben vannak. A súlyosan megsérült altisztek közül négyen meghaltak. A másik négynek van remény-
sége a felgyógyuláshoz. A sebesültek nagy része a Pallada cirkálóhajóra esik. Ennek oka a melinnel töltött torpedók gázainak mérgező hatása. Az összes sebe-

sülteket kitünően ápolják. 10-én cirkálóhajók folytatták szemléjüket és ellenséges hajót nem láttak. Az éjszaka nyugodtan telt; összeütközés nem volt.

London, február 12. A Standardnak jelentik Tokióból e hó 12-éről: A port-arthuri küzdelemről szóló japán verzió szerint a hajóhad február 8-án este Port-Arthur magasságára érkezett és az orosz hajókat az erőd előtt csatarendben állva találta. A torpedórombolók a japán harctér előtt öt mértföldnyire cirkáltak. Togo tengernagy éjjeli támadásra határozta el magát és 11 órakor éjjel kezdett tüzelni. A mikor a tüzelés a leghevesebben folyt, a japán torpedónaszádok lassan és óvatosan a part felé usztak. Sikerült neki az orosz hajók és a part közé kerülniök és észrevétlenül maradniök, addig míg az orosz hajók a japán hajóhad tüzelése elől megkisérelték a kikötőbe való visszavonulást. A torpedónaszádok azonnal tüzeltek. *Két csatahajót harc képtelenné tettek* és elvágták a hajóhad másik részének visszavonulási útját. A küzdelmet azután kedden reggel vették újból fel.

London, február 12. Ide az az értesítés érkezett, hogy Port-Arthur ostrománál egy orosz tengernagy fogságba esett.

Hadi készülődések.

Kairo, február 12. Az alkirály az egyiptomi hatóságokhoz a következő tartalmu utasításokat intézte: A két hadviselő nemzet hajói az egyiptomi kikötőkben csak annyi szenet vehetnek fel, a mennyi elegendő a következő szénállomás eléréséig. A Suez csatornán lehetőleg gyorsan kell áthaladniök kikötés nélkül és nem szabad Port-Saidban és Suezben 24 óránál tovább időzniök. Az egyik hadviselő fél hajói a Suez-csatorna kikötőjét csak 24 órával, a másik hadviselő fél távozása után hagyhatják el.

A tegnap Port-Saidba érkezett orosz torpedók egyike olyan sérült, hogy 14 nap előtt nem mehet tovább.

London, febr. 12. Glasgowból azt jelentik, hogy az orosz kormány megszüntettette a Kelet-Azsiába való szénbehajózását. Cardiffból is azt jelentik, hogy az orosz számlára való Port-Arthurba viendő szén berakását abba hagyják vagy pedig rövidesen beszüntetik. A szénét vivő, utban lévő hajóknak meg kell változtatni járatukat, hogy a japánok esetleges elfoglalását kikerüljék. Egy gőzöst, mely szénrel Port-Arthurba akart menni, de az orosz kormánytól visszatartott, az angol admirális kibérelte hongkongi menetre, miután tudakozódott az angol hajóhad számára a kínai vizekre való szállítási díjak felől.

Az oroszbarátok.

Páris, február 12. Berry képviselő ma azt mondta a folyosókon, hogy délután beszélgetést folytatott Delcassé külügyminiszterrel az orosz-japán háborúról és a miniszter azt közölte véle, hogy egy pillanatig azon gondolkozott, hogy a kamarában indítványozza, hogy a barátságos és szövetséges orosz nemzethez intézendő rokonszenves hangú átíratot fogadjanak el. Azonban ettől két okból elállott. Egyrésztől azért, mert senki sem kételkedik Franciaországnak Oroszország iránt táplált érzelmei felől, másrészt, mert az ily irányban való kezdés olyan magyarázatokra adhatna alkalmat, amelyeket jobb elkerülni az oly időben, midőn más államokban ellenkező értelemben való tüntetésre adhatna okot.

Szofia, febr. 12. Az oroszok vereségéről szóló hír a hivatalos körökre és lakosságra nagy hatással volt. A szófiai városi

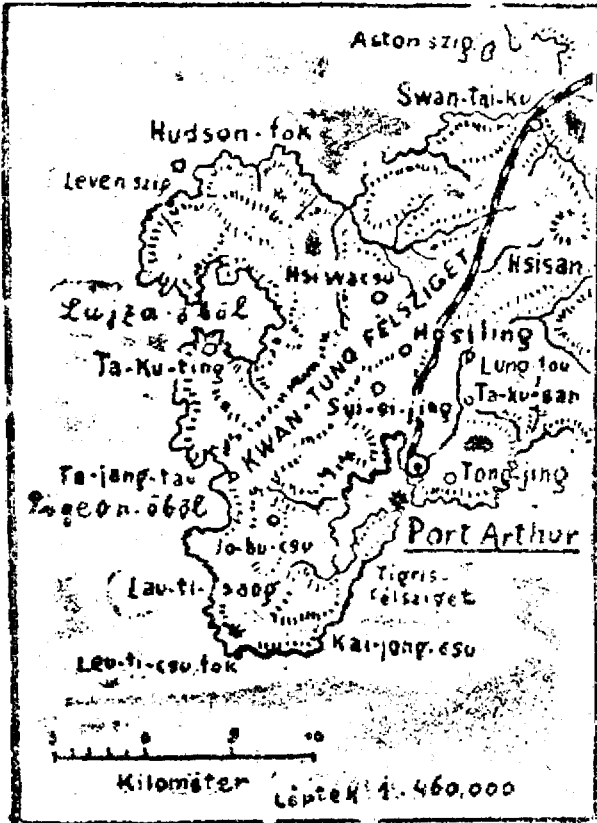
tanács fohászoló istentisztelet tartását rendelte el az orosz fegyverek győzelméért.

Ujabb bombázás Port-Arthurnál.

London, február 12. Jokohámában elterjedt hírek szerint Japán elfoglalta Port-Arthurt. Ez a hír azonban nincs megérősítve.

Sanghai-i távirat szerint Port-Arthur bombázása újra megkezdődött. Három orosz hadihajó elmerült. A városban számos épület, közöttük az orosz bank palotája, rombadőlt. Az ostrom alatt sokan megsérültek, s többen meghaltak.

Csifu, február 12. Egy német gőzhajó, a mely tömördek kínai és külföldi utast hozott, érkezett Csifuba. A hajó kapitánya azt mondja, hogy Fort-Arthur mellett több golyó érte, s az utasok közül többen megsérültek, s néhányan meghaltak.

Az ostromolt erőd.

Szárazföldi csata előtt.

Kóbe, február 12. A japánok Észak-Koreába akadály nélkül partra szállítják csapatukat. A két hadsereg Szöul felé közeledik a hol döntő ütközet várható.

London, február 12. Ujabb kóbei távirat szerint japáni csapatok érkeztek Szöul elé, a hol ellenállásra találtak. Kiseb ütközet fejlődött ki, a melyben többen megsérültek.

Oroszország mozgósítása.

Szent-Pétervár, február 12. A cári udvar nagyon levert. Hír szerint az oroszok vesztesége sokkal nagyobb, mint eddig jelentették.

Az orosz kormány négyvenezer tartalékos haladéktalan behívását rendelte el.

Tizenöt orosz hadihajó Kelet Ázsia felé utra kelt.

Pétervár, február 12. A vezérkar jelentése után a kínai orosz katonai ügynök azt táviratozta, hogy a Vladivosztok és a Nagaszaki között lévő tengeri táviró vezeték elszakadt, valamint a Szöul Mazampo és Szöul-Genzan közötti táviróvonal is. Ennek következtében a külföldi távirati ügynökségek kétes értékű jelentései alapján és újsághírek nyomán a Csempulpo mellett történt tengeri ütközetről a japánoknak Koreában való állítólagos partraszállásáról és a mandsuországi vasut mellett előfordult állítólagos eseményekről szóló hírek nem ellenőrizhetők.

Cannes, február 12. Miklós Mihajlovics nagyherceg este Párisba utazott.

Orosz győzelmek.

London, február 12. A Standardnak jelentik Tiencinből: Az a hír terjedt el, hogy öt Vladivosztokból jövő orosz cirkálóhajó kedden ostromolta Hakodatet.

Pétervár, február 12. Ide érkezett jelentés szerint az oroszok a wladivosztoki kikötő előtt hét japán kereskedelmi hajót elsüllyesztettek.

Csifu, február 12. Öt orosz cirkálóhajó rommá bombázta Hakodate japán várost. A lakosság elmenekült.

A hatalmak magatartása.

London, február 12. Kínában óriási lelkesedést kelt a japánok sikere. A kínaiak viselkedése a nagyhatalmak között a legnagyobb aggodalmat kelti. Amerika és Anglia máris megkezdtek a diplomáciai tárgyalásokat, hogy Kínát semlegességre kényszerítsék.

Konstantinápoly, február 12. A porta kijelentette, hogy a török kormány az orosz japán háborúban teljesen semleges marad.

Washington, február 12. Roosevelt elnök ma írta alá az Egyesült Államok semlegességi nyilatkozatát.

Berlin, február 12. A pétervári japán követség ma ide érkezett.

Magyar-osztrák hajók a harctéren.

Bécs, febr. 12. Az Aspern nevű magyar-osztrák cirkálóhajó a háboru színhegyére indult, hogy szükség esetén érdekeink védelmére készen álljon. Az Elisabeth hadihajó követni fogja.

A legújabb hírek.

Páris, február 12. A Havas-ügynökség tiencini jelentése szerint a japánok Lia-Tung félszigetnek legszorosabb helyén megkísérelték a partra szállást. E hadművelet célja valószínűleg több város megszállása lett volna. A vállalkozás azonban nem sikerült, s két ezrednek, a mely már a partra jutott, nyoma veszett. Azt hiszik, a két ezred elpusztult.

Csifu, február 12. A japán flottából két nap óta semmit se láttak.

Pétervár, február 12. A táviró igazgatóság beszüntette a magántáviratok továbbítását Kelet-Ázsiába a szibériai vonalon. Ezt a vonalat teljesen a hivatalos sürgönyforgalom részére tartják fenn. A magántáviratokat Kelet-Ázsiába a Kaukázuson és Perzsián keresztül továbbítják.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 13. A szegény tanulókat segélyező egyesület bálja (Fehér Kereszt). — Az aradi magyar államvasúti alisztikör táncvigalma (Vasúti vendéglő). — A magyar szent korona országai vöröskereszt-egyletének új-arádi fiókja álarcos-bálja (Uradaimi sörcsarnok). — A borosjenői asszonyok kalikó bálja (Kaszinó). — A waggonyári dal- és hangversenyyel egybekötött táncvigalma (Központi Szálló). — A magyar szent korona országai vöröskereszt-egylete glogováci fiókja táncvigalma (Nagyvendéglő). — Az új-arád-zsigmondházi jótékonycélu Petőfi-asztaltársaság táncvigalma (Petőfi-vendéglő). — Az aradi és csanádi egyesült vasutak futók karának táncvigalma (Szinházi sörcsarnok).

Február 14. A haladás asztaltársaság műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Városliget). — A gyórkói csángó-újság táncvigalma (Iskolaépület). — A pécsi kálifüggetlenségi 48-as olvasókör táncvigalma (Városi vendéglő).

Február 15. Hangversenyyel egybekötött táncmulatság Világoson (Iskolaépület).

Február 16. Grinziger-estély a tisztáskaszinóban. — Az Asztalos Sándor társaság estélye. — A kisjenő-erdőhegyi kaszinó hangversenyyel egybekötött táncestélye.

Február 20. A Meteor aradi kerékpárklub hangversenyyel egybekötött táncmulatsága (Vasszálló).

(=) A szegénytanulók báljára szóló jegyeket február 13-án, szombat délelőtt 10 órától déli 1 óráig Boros Béni és Steiner Jakabné urnók a „Fehér Kereszt” 19. számú szobájában este a pénztárnál adják el. Karzatjegyek ifj Klein Mór könyvkereskedésében kaphatók.

(=) A szegénytanulók tombolájára a mai napon adakoztak: Steinitzer Lujza: 1 nézjegykönyv, 4 drb. levélnehezék, 1 szivarzipka, 1 kép állványon. Szabóné Láng Berta: 1 cukortartó, 1 theakanna. Nyáry testvérek: 10 doboz cukorka. Ifj. Klein Mór: 4 doboz levélpapír, 1 felszerelt palatábla. Kovács Vincéné: 4 könyv, 1 szerencsedoboz, 1 tintatartó, 1 tolltörő, 1 dohánytartó. Weinberg Jánosné: 6 drb. fénykép, 1 könyv, 1 csomag levélpapír, 1 levélnyomó, 1 nipp. Cselkó Árpádné (Mácsa): 2 virágváza, 2 serestancsó, 1 kötet folyóirat, 1 üveg illatszert, 1 asztalkendő gyűrű. Özv. Jegessy Károlyné: 6 kor. Bloch Janka: 1 virágtartó, 2 falinaptár, 2 selyem házi áldás. 4 doboz levélpapír, 2 zsebtintatartó, 1 emlékkönyv, 5 drb. zsebtörz, 3 drb. zsebkönyvecské, 25 drb. képes levelező-lap. Purgli Lászlóné: 6 drb. gyönyörű porcellán figura. Lúhe Imréné: 5 drb. hamutartó, 1 faldisz, 1 japántálca. Idősb. Gaál Ferencné: 1 kancsó, 1 festett tálcá, 6 tojáskanál. Özv. Gaál Ferencné: 1 legyező, 1 tolltörő, 1 szalonnaptár, 1 hamutálca, 2 könyv, 2 asztalkendő gyűrű.

Netter Mariska (Ujrad) 5 korona, Reicher Károlyné urnó: 1 persely, 2 üveg illatszert, 1 papírvágó kés, 1 könyv, 2 gyűjtőtartó, 1 tolltörő. Boros Justine: 1 faldisz, 1 szobor, 1 ékszer-tartó. Prigl István dr. né u. nő: 1 tortatál, 1 tükör, 8 dísztárgy. Heitz Nándor dr. né urnó: 2 virágtartó, 4 drb. dísztárgy. Almási Ilonka: 1 virágcsokoló, 1 virágváza, 1 tolltörő, 1 erszény. Scherhag Henrik és fia: 2 divánpárna, 18 drb. kisebb nagyobb terítő, 2 papucs, 1 tojásmelegítő, 3 levéltartó, 1 szivartartó, 1 hamutálca. Walder Gyuláné urnó: 1 majolika kancsó, 1 dísztörököző. Glück Zsigmondné urnó: 1 kép, 1 arcképeret, 1 virágtartó, 1 porcukortartó, 1 fogvajótartó. Schartner Sándorné urnó: 1 pohárszekta-karó kézimunka. Halász Jenőné urnó: 1 illatszerpárna, 4 drb. nipp. Steiner Jakabné urnó: 4 drb. virágtartó, 1 díszvirágcserep, 1 cukortartó. Kell Manóné urnó: 3 kenyérgosár, 6 drb. álcakendő. Meistrovich Jánosné urnó: 2 gyertyatartó, 2 virágtartó, 1 nipp. Belatiny Arthur pezsgőgyáros (Budapest): 4 üveg pezsgő. Kremmer Józsefné urnó: 2 virágtartó, 2 nipp, 1 pohár. Özv. Ortutay Gyuláné urnó: 24 kötet regény, 2 kötet költemény.

(=) A kisjenő-erdőhegyi kaszinó saját helyiségében, a kisjenői „Vörös Kereszt egyesület” közreműködésével, febr. 16-án táncestélytel egybekötött hangversenyt rendez. A műsor a következő:

1. Liszt: Grande Valse di Bravura. Zongorán előadják: Eisler Mórné urnó, Bayer Ilonka k. a. 2. Gabányi: Egy baleset. Dalog. Személyek: Margit. Gyula jegyesek. Előadják: Tabajdi László k. a., dr. Fejér Aladár ur. 3. Abrányi b. Keresem az Istent. Költemény. Előadja: Kőcsán János ur. 4. Magyar dalok. Előadja: Édes Elemérné urnó. Zongorán kíséri Zechmeister S. urnó. 5. A koncert kritikája. Irja és felolvassa: Mayer Lajos ur.

(=) A radnai kaszinó. folyó hó 10 én tartott táncmulatságán jelen voltak:

Asszonyok: Avramescu Vazul dr.-né, Balogh Miklósné, Bene Gáborné (Lippa), dr. Bradeán Athanasz-né, Csaszner Józsefné, Glasz Károlyné, Huszarek G. né (Lippa), Matlachné, Péczely Elekné, özv. Rednik Józsefné, Simay Istvánné, Szikora Béláné, dr. Walthier Adámné.

Leányok: Balogh Ilus, Glasz Aranka, Muntyan Livia, Rednik Mici, Reichardt Vilma, Péczely Margit, Walthier Erzsike

A mulatság vig jökedvben hajnalig tartott.

(=) Estély Világoson. A világi állami elemi iskolába járó szegény tanulók segélyezésére február hó 15 én, a templom-téri állami elemi iskola tantermében hangversenyyel egybekötött táncmulatságot rendeznek, melynek műora a következő:

1. Nyitány. Zongorán előadják: Török Anna és Németh Gabriella urhölgyek. 2. Ezer csillag. Férfi négyes. Előadja a világi polgári olvasókör énekkara. 3. A szép Izidor. Kuplé. Krasánszky Péter ur zongorakísérete mellett előadja: Weber Károly ur. 4. Trio. Fuvola, hegedű és zongorán előadják: Bódi József, Bogyó Adorján és Krasánszky Péter urak. 5. A holt költő szerelme. Melodráma. Krasánszky Péter ur zongora kísérete mellett előadja: Deák Sándor ur. 6. Magyar nóták. Elek Márta urhölgy zongora kísérete mellett éneklő: Molnár Ja-

kab ur. 7. Színház után. Monolog. Előadja: *Balázs Ilona* urhölgy. 8. Magyar dalár induló. Habertől. Férfi négyes. Előadja a világsi magán dalkör.

(=) **A kurticsi tűzoltó egyesület** felszerelési alapja javára e hó 7-én a központi vendéglő helyiségeiben táncmulatságot rendezett, mely igen sikerült s kiviradatos reggelig tartott. Jelen voltak:

Asszonyok: Balogh Zoltánné (Mikalaka), Ferencz Vilmosné (Tövisgyháza), László Ferencné, Kripp Vilmosné, Szalai Gyuláné, Maurer Odónné, Mészáros Lajosné, Fodor Géziné, Fakkelmann Adámné, Hemerth Miklósné, Weitz Józsefné, Szerény Sándorné, Mladin Kornélné, Ispravnik Liviusné, Nagy Istvánné, Stekl Andrásné, Törzsök Antalné, Jank Jánosné, Perei Sándorné, Széman Miklósné, Schwarcz Mórné, Szamet Mórné, Szilágyi Jánosné, Prekup Gáborné, stb.

Leányok: Weisz Agnes (Brukenau), Schmidt Ilona, Fakkelmann Borbála, Hemerth Emma, Stekl Mariska, Törzsök Mariska, Nagy Róza és Katica, Perei N., Merkler Etelka, Prekup Mariska, Jank Sziduska stb.

(=) **A pécskai függetlenségi 48-as olvasókör** február hó 14-én (farsang vasárnap) a „Pécska Városához” címzett nagyvendéglő összes termelében a saját pénztára javára táncvigalmat rendez.

(=) **A világsi önkéntes tűzoltó-egylet** folyó évi február hó 1-én sikerült táncmulatságot rendezett az egyesület pénztára javára. Jelen voltak:

Asszonyok: Br. Bohus Lajosné, Valerian Józsefné, Török Arpádné, Trincz Zsigmondné, Gogolák Jánosné, Illmann Józsefné, Grill Józsefné, Marksteiner Péterné, Loosz Antalné, Kreidler Vilmosné, Weisz Lajosné, Loosz Jánosné, Rorsztzer Gyuláné, Rnsz Jánosné, Kosztolányi Andrásné (Paulis), Demusz Lajosné (Galsa), Holub Gusztávné (Galsa), Lopus Pálné, Korodi Dánielné, Vojtek Jánosné (Galsa), Ernst Alajosné, Rozsnyai Lajosné (Galsa), Raab Albertné, Madi Adámné, Marsch Róbertné, Meszes Károlyné, Putics Szilárdné, Fenyvei Mihályné, Barabás Józsefné, Czirmer M. né, Buda Miklósné, V. Tóth Ferencné, Korn Henrikné, Csordás Istvánné, Todrovics Istvánné, Kuhn Ferencné, Lukács Zachariásné Putics Szilárdné, stb.

Leányok: Br. Bohus Juli-ka, Török Anna, Raab Anna, Linda Mariska, Gogolák Janka, Szüts Margit (Kisjenő), Piczko Mariska (Galsa), Fenyvesi Juliska, Korodi Mariska, Göbel Berta, Desztig Erzsi, Kober Mariska, Vostynár Zsófi és Katica, Demusz Matild (Galsa), Toprovics Lujza, Wolf Teréz (Galsa), Táska Szida stb.

Felülfizettek a jótékony célra: Br. Bohus Lajos, Valerian József 10—10 kor., Krausz Jakab 8 kor., Glvck József 5 kor., Török Arpád, Kosztolányi András 4—4 kor., dr. Czégka Zdenkó, Bálint József, Marksteiner Péter, Adler Ignác, Lédermann Lajosné, Bódi József, Loosz Antal, Albert Ferenc, Kreidler Vilmos, Klein Emanuel, Novák Kornél, Dr. Kocsis Géza, Krivan János 2—2 kor., Leit Antal, Gyíng Dezső, Kober Jánosné, Csaballa József, Göbel Károly, Molnár Jakab 1—1 kor. Barabás József és Madi Adam 40—40 fillér. Mely felülfizetésekért ez uton is köszönetet mond a parancsnokság.

A vármegye közgyűlése.

(A kormány üdvözlése. — A Krivány-sikkasztás. — A talpasi zavargás.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

Aradvármegye központi választmánya, mely a közgyűlések elé kerülő ügyeket véleményes jelentéssel terjeszti elő, ma délelőtt *Urban Iván* főispán elnöklésével ülést tartott a megyeház kistermében.

Az állandó választmány előkészítette azokat az ügyeket, melyek a megyei törvényhatóság holt napi rendkívüli közgyűlésén tárgyalás alá kerülnek.

A tárgysorozat nagy részét az új kormány tagjainak leiratai állásuk elfoglalása tárgyában, továbbá az eltávozott miniszterek bucsuiratai foglalják el. Az állandó választmányának erre nézve az az előterjesztése, hogy *Tisza István* gróf miniszterelnök, *Hieronym Károly*, *Nyiri Sándor*, *Berzeviczy Albert* és *Tallian Béla* minisztereket székfoglalásuk alkalmával, mint ez

ilyenkor szokásos, üdvözlék, *Darányi Ignác* és *Wlassics Gyula* lemondotti minisztereknek távozásuk alkalmából meleghangú feliratban mondjon köszönetet működésükért.

Az üdvözlések és bucsuzások után a közgazgatási bizottság öt megüresedett helyét fogják választás útján betölteni.

Ezután érdekes dolgot jelent be az állandó választmány. Az aradi pénzügyigazgatóság átirta a vármegyéhez, hogy a *Krivány-féle sikkasztásból* jelenleg még *317,000 korona a fedezetlen maradvány*. A többi már megtérült. Az állandó választmány most ezt javasolja, hogy azt a pénzt a törvényhatóság a saját alapjaiból vegye kölcsön s huszonhárom éven tartó pótdótkive-téssel fedezze. Ezzel azt n a Krivány-féle sikkasztás végleges rendezést nyerje.

Közegészségi tekintetből fontos előterjesztése az állandó választmánynak, hogy a vármegye területén, még pedig *Simánd*, *Nagyzerind*, *Pankota*, *Medgyesegyháza* és *Gurahonc* székhelyekkel az eddigi öthöz még öt állatorvos kör lenne felállítandó.

Szóba fog kerülni *Bács Bodrog* vármegye közönségének a volt vármegyei számvevőségeknek a belügyminis-ter hatáskörébe leendő utalása ügyében kelt átirata, melyet Aradmegye közönsége a maga részéről is a legteljesebb mértékben támogatni fog.

A legutolsó pont, amelynél előreláthatólag megfognak ismétlődni azok a viharok, melyeket a románság minden alkalommal rendezni szokott, a *talpasi zendülés* ügyében az alispán jelentése. A románok mindenestre megfogják ragadni az alkalmat, hogy ebből a tisztán bünügyi kérdésből nemzetiségi kérdéssé ináljanak.

A pozsonyi katonai zavargás.

(Tizenhárom elítélt katoná.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 12.

Néhány hete történt, hogy a soproni huszárok közül többen megtagadták az engedelmisséget. A felett való elkeseredésükben, hogy a harmadik év után se bocsájtják őket haza, berugtak, s ittás állapotban össze-vissza verték az őrmestereiket, s a földre teperték a vadászszázadnak hadnagyát is, amelyet ellenük vezényeltek. Mikor a huszárkaszárnyában kértek segítséget, az őrség, amely három évesekből állott, nem akart ellenük kivonulni. Emiatt megindult a szigorú vizsgálat, s hogy az elrettentő példának minél nagyobb foganatja legyen, pár hét alatt meg is van az ítélet.

Pozsonyból táviratozzák, hogy a folyó hó másodikán történt katonai zavargás tettesei felett ma mondott ítéletet a hadbírótság. Az ítéletet *Frigyes* főherceg hadtestparancsnok egyenes utasítására ünnepélyesen hirdették ki.

A kaszárnya udvarán az egész ezred jelenlétében *Kraft* főhadnagy-hadbíró diszba öltözve olvasta fel az ítéletet, amely a zavargások arányához, és ahoz mérten, hogy a lázongó katonák egy hadnagyot és egy őrmestert is megverték, s ezzel súlyos fegyvelmsértést követtek el, eléggé enyhe.

A helyőrségi hadbírótság a zavargás vezetőjét és szervezőjét, *Léderer Ignácot* főtűz és fegyvelmsértésért *négy évi és kilenc havi fogságra* ítélte. A többi főbűnös huszárok közül:

Vitéz Pétert négy évi és hat havi,

Eltmayer Ferencet négy évi,

Varga Dezsőt egy évi,

Lelák Istvánt tizenegy havi fogságra,

Veres, Szijjártó, Ladi, Csákány és Laszár huszárokat tíz havi fogságra,

Német András őrmestert tíz havi fogságra és lefokozásra,

Buchó Ferenc őrmestert tíz havi fogságra,

Kovács közhuszárt pedig két havi fogságra ítélték.

Osszesen tíz-néhárman. A glédában álló parádéba öltözött katonák szomorúan hallgatták az ítéletet azon bajtársaiknak, a kikből kitört a keserűség, hogy a harmadik év után nem bocsájtják őket haza.

Árviz Makón.

(Elöntött városrészek.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, február 12.

A hosszan, tegnap egész délután és egész éjjel tartó eső és az ennek nyomán keletkezett nagy erejű szélvihar több helyen komoly pusztítást okozott. A közeli vidék több községből érkezik jelentés kisebb s nagyobb rombolásokról. A legkomolyabb kárt Makón okozta ez az abnormis téli időjárás, a hol a *külváros két negyedét elöntötte a víz*, két ház pedig beomlott. Csanádmegye egy másik községében pedig emberhalált okozott az eső.

Makói levelezőnk erről a következőket táviratozza:

Az egész éjjel tartó esőzések folytán *Makó* két külvárosát, a *Honvéd- és Putri* negyedet teljesen elöntötte a víz. *Két ház összedőlt*, s körülbelül *negyven-ötven ház* annyira megrongálódott, hogy a lakóknak ki kellett költözni. A kisebb viskóknak egész ablakáig ér a víz.

Ma reggel *Köváry* rendőralkapitány s a városi főmérnök kimentek az elöntött részekre, s mind a két külvárost megközelíthetetlen állapotban találták. Konstatálták, hogy a külváros lakói a víz leveztetésére szolgáló árkokat és csatornákat betömték, úgy, hogy az eső folytán felgyülemelő nagy mennyiségű víz, nem talált lefolyást. Néhol *egy méternyi magasságban* állott a víz. A beomlott házak lakói idejekorán kimenekültek s emberéletben nem esett kár.

Apátfalván a falu végén a vízáradás folytán egy cigány lakóház bedült. A ház lakói a veszedelmet észrevették s kimenekültek, egy tíz éves fiút kivéve, a ki bennmaradt s a kit a beomló ház maga alá temetett. Mire előkerült a romok közül, már *halva volt*, s csak ilyen állapotban találta *Bauer* központi járásorvos, a kit a szerencsétlenség színhelyére hívtak.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **A Boros Bóni kerületi kör ülése.** A *Boros Beni kerületi kör* választmánya folyó évi február hó tizenegyedikén, vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor a *Millennium* sörözőben külön termében ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. A választmány megalakulása. 2. Az igazgatóság előterjesztése a helyiség bérelte és felszerelése, valamint kórszolga felvétele iránt. 3. A kör 1904 évi költségvetési előirányzatának megállapítása. 4. Esetleges indítványok. A választmány tagjait ez ülésre ezuton is kéri a kör alelnöke, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg az ülésen.

(*) **Vörös kereszt egyesületi ülés.** Az orsz. vörös kereszt egyesület elnöke ma tartotta tisztújító közgyűlését, a melyen elnökökké megválasztották *Kramp János* dr.-t és *Mladin Miklósné*t, pénztárossá *Braun Ferencet*, jegyzővé *Nagy Sándor*, választmányi tagokká *Mladin Miklósné*t, *Bérczy Antalné*t, *Nagy Sándorné*t,

ifj. Salacz Gyulát, Varjassy Gyulát és Bérczy Antalt.

(*) Az államtisztviselők országos egyesülete aradi vidéki körének alapszabályait a minisztérium jóváhagyta és erről Aradváros utján értesítette az egyesületet.

Az árvaházi-bizottság ülése.

(Felügyelőnö-választás. — Ujítások.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 12.

A városi árvaház igazgató választmánya ma délután öt órakor tartott az árvaház tanácsstermében ülést *Institóris* Kálmán polgármester elnöklete alatt. Az ülés tárgya a folyó évi második évnegyed költségelirányzatának megállapítása és a lemondás folytán üresedésbe jött felügyelőnöi állás betöltése volt.

Erre az állásra kilenc óvónő és egy okleveles tanítónő pályázott, akik közül a választmány *Kolumbán* Anna óvónőnek ítélte oda az állást, azonban egyelőre csak feltételes. A felügyelőnöknek ugyanis orvosi bizonyítvánnyal kell egészséges voltát igazolnia, a megválasztottnak kérvényéhez azonban nem volt ilyenmű bizonyítvány csatolva. Ennek bemutatásától tette a választmány függővé az állás elnyerését.

A költségelirányzat megállapítása után az igazgató előterjesztése folytán elhatározott az is, hogy a vidéken levő iparos és kereskedő tanulókat az igazgató évenként egyszer, ellenőrzés céljából meglátogassa. Ugyancsak megbízást nyert az igazgató arra nézve is, hogy az iparos és kereskedő tanulókat kiadott árvákat, ha helyeiket változtatni kell, mindannyiszor a kellő ruházattal ismételtlen elláthassa.

Az ülésen hivatalosan nem esett szó azokról a vádakról, a melyek utóbb, időben az árvaházat érték, de ülés előtt és után szóba került ez is. A legutóbbi igazgatósági választmányi ülésen ugyanis egy bizottságot küldtek ki, a mely állandó permanenciában van és az árvaház növendékeire ügyel. Ez a bizottság a minap megjelent az árvaházban és vezetője intő beszédet tartott a növendékeknek, hogy jól viselkedjenek. Az árvaház két legromlottabb növendékét a napokban átadták a főkapitányi hivatalnak az intézetten kívül való elhelyezés céljából, miután féltő volt, hogy a többiek is a rossz példa után indulnak.

Érdekes, hogy a leköszönt felügyelőnö, *Göntzy Gizella* azzal indokolta meg lemondását, hogy elkeserítették az árvaház ellen intézett alaptalan támadások, amelyek olyanok, hogy jó hírét is veszélyeztetik.

Az ülésen jelen voltak: *Institóris* Kálmán elnök, *Abrai* Lajos, *Domonkos* Lajos, *Kohn* S. N., *Poszay* Lajos dr., *Salacz* Gyula, *Simay* István tagok és *Balázs* Ferenc igazgató, választmányi jegyző.

HIREK.

A szeretef áldozata.

— Difteritisben meghalt nagyapa. —

Arad, február 12.

Orvosi szempontból igen ritka és érdekes, általános emberi szempontból pedig igazán megható annak a hatvanhét esztendőes öreg embernek a halála, akiben *Lukács* Károly aradi pénzügyi segédtitkár édesatyját gyászolja.

Ma délelőtt halt meg *Lukács* Sándor, hatvanhét esztendőes aradi lakos a Mély-utca második számú házában levő lakásán. Ennek a halálesetnek megindító előzményei vannak. Ezelőtt mintegy másfél héttel difteritisben megbetegedett az öreg ur *Margit* nevű kis unokája. *Lukács* Sándor a bálványozásig szerette ezt a gyermeket, és egész betegsége alatt nem

mozdult el a betegágytól. Olelgette, esókolgatta a kis leányt, és önfeláldozó ápolásának meg is lett az az eredménye, hogy unokája teljesen föllepült.

Alig kelt fel azonban a kis leány az ágyból, *Lukács* Sándor rosszulétről kezdett panaszkodni, és csakhamar ágyba is dőlt. Orvosa difteritist konstataált, amit az öreg ur a veszélyes beteg melletti állandó tartózkodás alatt, az ölelés és esókolgatás folytán megkapott. Hiába volt orvosainak minden fáradozása, hiába a leggondosabb ápolás: a veszedelmes betegség rövidesen végzett. Ma délelőtt *Lukács* Sándor meghalt.

Orvosi szempontból az, hogy egy ilyen előrehaladott koru ember diftériát kapjon, a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. Amíg az ember husz-huszonkét éves koráig a difteritisz egyike azon betegségeknek, amelyek a legtöbb áldozatot szedik, addig ezen a koron túl mindinkább ritkul a difteritisz esetek száma. Ilyen magas korban levő ember például Aradon legutóbb husz esztendeje halt meg difteritiszben. Az illető *Prinner* fűszerkereskedő volt, aki hetvenkétéves korában kapta meg a romboló betegséget.

— *Kristóffy* József kinevezése. *Kristóffy* József nagylaki orsz. képviselőnek szatmári főispánná való kinevezése a hivatalos lap mai számában jelent meg. Az erre vonatkozó legfelsőbb kézirat így hangzik:

A belügyministerium vezetésével megbízott magyar miniszterelnököm előterjesztésére *Kristóffy* József országgyűlési képviselőt Szatmár vármegye és Szatmár-Németi szabad királyi város főispánjává kinevezem.

Kelt Bécsben, 1904. évi február hó 7-én.

Ferenca Jozsef s. k.

Gróf *Tisza* István s. k.

— *Papp* püspök üdvözlése. Ma van egy esztendeje, hogy az aradi görög keleti román egyházmegye *Papp* I. Jánost püspökévé választotta. Az évforduló alkalmából az aradi román egyházi és társadalmi körökből sokan üdvözölték a püspököt.

— Magyar tiszt a háboru főhadiszállásán. Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a hadügyminiszter *Dáni* Béla vezérkari századost kiküldte a japáni főhadiszállásra a hadműveletek tanulmányozása céljából. *Dáni* Béla unokaöccse Arad egykori főispánjának, *Dáni* Ferencnek; e fontos megbízatást azért nyerte, mert ő egyike a legképzettebb vezérkari tiszteknek.

— A templomépítési bizottság ülése. A törvényhatósági bizottság tagjai közül kiküldött huszonöttagú templomépítési bizottság vasárnap, tizennegyedikén délelőtt fél tizenegy órakor az ipartestület tanácskozási termében értekezletet tart *Műlek* Lajos dr. elnöklete alatt. Az értekezleten való me jelenésre a bizottság tagjai ezuton is fölkértek.

— Beteg képviselő. Budapestről írják: *Hentaller* Lajos a gyomai kerület országos képviselője, aki hetek óta betegeskedik, ma reggel fájdalmas operáción esett keresztül. Az operációt a *Ferenc* József kórházban dr. *Boross* Ernő műtőorvos végezte. A beteg állapota a körülményekhez képest kielégítő.

— A Füredi-árváknak. *Füredi* József árvái részére a mai napon 35 korona adományt vetünk. Ezt a 35 koronát özv. *Boros* Bébiné urnő küldötte be hozzánk, mint egy gyermek-zsuron egybegyűlt adományt. A Füredi-árvák ré-

szére indított gyűjtésünk legutolsó kimutatása 455 korona 50 fillér volt s ez a mai adomány nyal 490 korona 50 fillérré szaporodott.

Kovács Mihály, a Népszínház kiváló művésze 164 koronát gyűjtött *Füredi* árvái részére, és azt *Füredinéhez* juttatta. Az elhunvt színész özvegye ezuton is tolmácsolja köszönetét a jé-szívü színésznek.

— Román kereskedelmi bál Aradon. Az aradi románoknak az a törekvése, hogy magukat minden téren szeparálják, most érdekes térére csapott át. Különválnak a román kereskedők is a többiektől, egyelőre csak oly célzattal, hogy bálát rendezzenek. A mint egy román nyelvü meghívó tudatja, az aradi „román kereskedő ifjak“ február 20-án, a *Fehér Kereszt* szálló nagytermében bálát rendeznek, az aradi román templom renoválásának alapja javára. A rendező bizottság elnöke, *Rajku* Sebők, alelnöke *Karátsonyi* Antal, tagjai pedig román kereskedők és kereskedelmi alkalmazottak. A rendezés ellen kifogást nem lehet emelni, a cél pedig, a melynek javára rendezik, határozottan dicsérni való, csak az kár, hogy a bálnak oly címet és formát választottak, a mely a magyaroktól való elkülönödéséi tüntet.

— A parlamentből a börtönbe. Megemlékeztünk *Horváth* Ádám volt országgyűlési képviselőnek, *Kecskemét* város tisztü főügyészének elfogatásáról. A mint *Budapest*ről jelentik, képviselői körökben nagy megdöbbenést keltett a szerencsétlen ember sorsa. Egy előkelő, függetlenségi párti képviselő beszélte róla a következőket:

— Még emlékezünk reá jól. Daliár természetü, szép barna legény volt, mikor *Kecskemét*ről, mint a város egyik országgyűlési képviselője feljött és helyet foglalt a parlamentben. Szép készséggel és derekas ambícióval kezdte meg politikai pályáját. A társaséletben szerették, a politikai harcok terén megbecsülték. Felszólalásaiából kiérzett a jól fegyelmezett elmének világos látása, beszédei alaposak voltak és sok tudásról tanuskodtak. E melletti temperamentumos, munkára vágó férfi volt. A híres véderóvita idején, mikor a függetlenségi párt nagy harcát vívta *Tisza* Kálmán kormánya ellen, *Horváth* Ádám egyik leghasznosabb tagja volt a pártnak. Gróf *Károlyi* Gábor, *Justh* Gyula és *Horváth* Ádám voltak a vitarendezők. Ők vezették a nagy, szép harcot, mely örökre emlékezetes marad a magyar parlament történetében. A párt akkori tagjai emlékképen őrzik még azt a fotografiát, mely a három hatalmas vitarendezőt karonfogva ábrázolja.

Egyszerre azután, egész váratlanul, *Horváth* Ádám hanyatlani kezdett. Ráadta magát az ivásra. Még az egyházpolitikai küzdelmek idején is volt szerepe; de akkor már csak külsőleg volt a régi „Ada“, amint nevezgették. Már rajta volt a lejtőn. Roppant menynyiségben itta a sört. És ez lustává tette fizikumát és elméjét is. Egy időben már féltették az elméjét is a megbomlástól. — Egymagában elült szobájában egész napon át és folyton sört ivott. Egyre ritkábban járt a képviselőházba, majd meg egészen elmaradt onnét, ahol több cikluson át annyi sikerrel munkálkodott.

Az 1896 ikl választásoknál *Horváth* Ádám már megbukott, s attól fogva *Kecskeméten* élt. Nem halatott magáról. Csak nagyritkán jött föl *Budapestre*, de ilyenkor is került a politikai köröket. Most azután újra hallunk róla. Még pedig nagyon rosszat. Szegény „Ada!“ Bizony jobb sorsot érdemelt a végzetől, mely ime kegyetlenül bánt el vele.

— Lövésárlások a Balkán részére. A balkáni államok, valószínűleg a bekövetkehető komplikációkra való tekintettel, nagyobb lövésárlásokat tesznek *Délmagyarországon*. A mint lapunknak táviratozzák, különösen *Török-, Görögország és Bulgária* vesznek részt a lövésárlásokban, a melyek financozásával néhány

bankcég van megbízva. Törökország részére főképp Temes-, Torontál- és Bács megyében folyik a lóvadász. Törökország 8000, Görögország ezer, Bulgária pedig, még ennél is kevesebb lovat rendel meg Délmagyarországon, a hol ennek következtében a lovak ára meglehetősen fölszállott.

— Felborult vitorlás hajó. Fiuméből táviratozzák, hogy a Maddaleno nevű vitorlás hajót Cherso előtt óriási vihar érte utól. A vihar a hajót felborította; a rajta lévő emberek közül senki sem menekült meg, valamennyien a vízbe fulltak.

— Egan Edéné — német nemes. A német hivatalos lap, a Reichsanzeiger érdekes hírt röpit világgá. A ruthén akció szerencsétlen véget ért kormánybiztosának, Borostyánkői Egan Edének nejét felvették a német nemések sorába. A Reichsanzeiger jelentése így hangzik: A magyar nemességhez tartozó özvegy Borostyánkői Egan Róza Ilona Erzsébet és fia Borostyánkői Egan Jenő Ede Jákob Ernő Egan-Krieger név alatt a porosz királyság nemességébe felvétték.

— Az Aradi Nemzeti Szövetség munkaképző intézménye vasárnap, február hó 14 én délután öt órakor a Weitzer János-utcai iskolában nyilvános szórakoztató és szakelőadást tart. 1. Vig magánjelenet. Előadja Sulik Kálmán. 2. Szakelőadás: Az ösvilági állatokról. Vetített képekkel tárgya Lejtényi Sándor tanár; a képeket vetíti Matusik Márton tanár. A belépés mindkét előadásra díjtalan. Az előadás kivételesen öt órakor kezdődik. Ezután az Erzsébet utcában nemzeti előadás. Ezen előadásra Aradváros hazafias iparosságát és munkáit ezennel meghívja a Munkáképző Intézmény Elnöksége.

— Kóburg Lujza levelei. Bécsből táviratozzák: A bécsi törvényszék ma adta át Mattasich Géának Kóburg Lujza leveleit, amelyek kiadására a törvényszék Barber ügyvédet kötelezte.

— Nemzetközi gazdasági egyesület. Genfől táviratozzák: A gazdasági pénzügyi társaság, a mely szerdán mint nemzetközi egyesület megalakult Genfben, az ipari, kereskedelmi, földmívelési és géparmúgyi téren való operációkkal, ingatlanokkal, közmunkákkal és banküzletekkel foglalkozik Svájcban és a külföldön. Az alapszabályok 50 millió frankos alaptőkére gondoskodnak, mely összeg 20,000 darab 2500 frankos részvényre van felosztva és már teljesen be is van fizetve. Az alaptőke idővel 125 millió frankra emelhető fel. A végrehajtó bizottság elnöke a Sommerset hercege. Nemzeti bizottságokat még ezután alakítanak. A svájci bizottság elnöke Raisir, a franciáé Bourée volt nagykövet, az angolé Sommerset hercege, az osztrák magyaré Esterházy M. gróf, a németé pedig Hohlenlohe herceg. A közgyűlés évenként május hónapban Genfben lesz.

— Megadott kegydíj. Ötödés Dániel dr. özvegyének kegydíjazás iránti kérését, amelyet Aradváros törvényhatósága annak idején egyhangúlag megszavazott, a belügyminiszter teljesíthetőnek találta és erről értesítette a várost.

— Szociálisták népgyűlése Aradon. Az aradi szociáldemokraták Tisza Istvánnak a legutóbbi lázongások folytán a gyülekezési jogot megszorító rendelete ellen vasárnap délután fél három órakor népgyűlést tartanak az Attila-téren. A gyűlést kedvezőtlen idő esetén a városháza kistermében fogják megtartani.

— A posta köréből. A nagyváradi posta- és táviratigazgatóság közhirre teszi, hogy a pankotai posta- és távirat hivatal kézbesítési kerületébe tartozó Sirhalom pusztát 1904. évi február hó 11 től kezdve postailag és táviratlag az újszentannai posta- és távirat hivatal kézbesítési kerületébe helyezte át.

— Házkutatás az aradi román lapnál. Megírtuk, hogy az aradi Tribuna ellen a nagyváradi kir. főügyész panaszára állam- és osztályellenes izgatás miatt sajtópör indult meg. Az eljárás során tegnap délelőtt Szeceptkovsky Teofil, az aradi bűnügyi osztály detektívje Római rendőrbiztos kíséretében megjelentek az említett lap szerkesztőségében, hogy az inkriminált cikkek kéziratát házkutatás ulján megszerezzék. A házkutatás eredménytelen volt, a miről a bűnügyi osztály kiküldöttel jegyzőkönyvet vettek föl.

— Megerősített halálos ítélet. Bécsből táviratozzák: A legfelsőbb bíróság ma tárgyalta Nepomucki Lipót semmisségi panaszát, kit a bécsi esküdtbíróóság egy Kubani nevű varronón elkövetett rablógylakosság miatt kötélt által való halálra ítél. A bíróság a semmisségi panaszt elutasította és helyben hagyta az elsőfoku bíróság ítéletét.

— Halálozás Duraghy-Apor Zolán államvasúti tisztviselő 28 éves korában Aradon elhunyt. Temetése szombat délután 8 órakor lesz az Orczy utca 10 sz. házból.

— Egy család tragédiája. Fiuméből jelentik, hogy egy Scarpione nevű ottani asztalosmester felesége leugrott a harmadik emeletről és szörnyet halt. Férje felesége uráni bánatában lökte magát. Mikor ezt a két halált tudtára adták Scarpione fivérének, aki állami hivatalnok Fiumében, a szerencsétlen ember megtévelyodott.

— Bíróválasztás Elekén. Elekén ma töltötték be a törvénybírói állást, a mely tiszttségre Zöllner Ádámot választották meg. Községi pénztáros Braun János lett.

— Érdekes találkozás. A messze Keleten megszólaltak az ég, uk. A japánok elfognak orosz páncélosokat, a tengerbe sülyesztenek orosz cirkálókat. Tokióban azt ajánlják az ott élő muszáknak, hogy hordják el magukat, mert nagy baj eshetik Pétervározt az elő vereségek bírere vad elkeseredés támad a ferdeszemű ellenség ellen. A diplomatákat mindez nem bántja. Az ő első kötelességük az, hogy simák és udvariasak legyenek. Bécsben tegnap Wedel gróf német nagykövet estélyt adott. A vendégek sorában ott volt Kapnist gróf orosz nagykövet, valamint Makino japán követ. És míg valahol Port-Ar-hur körül egy japán torpedó felrobbantott egy orosz hadihajót, az ellenséges hatalmak két diplomataja barátságosan csevegget egymással, talán éppen a bécsi opera ballétének egy karcu szépségéről...

— Ellopott rendjelek. Kissé kellemetlen dolog lehet, mikor az embertől az összes rendjeleit ellopiják. Annyi munka, szorgalom gyümölcse egy perc alatt elűnik valamelyik ügyes tolvaj kezén, aki nem akasztja a mellére, hanem összeolvastja és eladja az ötvösnek. Lovag West Edével, a temesvári kereskedelmi és iparkamara elnökével történt meg, hogy Tem sváron, a Hungaria-szállóban egy ügyes zsebtolvaj összes rendjeleit ellopta. A rendjelek West lovagnak nem a kabátján, hanem egy dobozba rejtve a télikabátja zsebében voltak. Hogy miként tudta meg az ügyes tolvaj, hogy West Ede a téli kabátja zsebében a dobozba csukva hordja a rendjeleit, az még rejtély. Az aradi rendőrséghez érkezett jelentés az ellopott doboz tartalmát a következőkben sorolja fel: vaskorona-rend, katonai érdemkereszt, porosz koronarend, török Medsidierend, szász rendjei, román rendjel és szerb Takovarend. Az ellopott rendjelek egytől-egyig aranyból voltak.

— Egy basa szökése. Konstantinápolyból jelentik, hogy a szultán kedvence, a számtalan kegygyel elhalmozott Ahmed Dsalaeddin basa ma hirtelen megszökött Konstantinápolyból. A szultán kegyence óriási adósságokat hagyott hátra a török fővárosban, ahol szökése általános szenzáció tárgya.

— Régi bűn. Ismerjük a színpadrol azt a megrázó drámát, amely a meggyilkolt lengyel zsidóról szól. Ez a dráma most csaknem szakasztott olyan módon megisméltődött az élet-

ben. Berlinből írják, hogy ott meghalt a napokban egy gazdag kereskedő, Henrich Henrik. Már öreg ember volt, nagy családja volt, fiait tekintélyes polgárok, az egyik ügyvéd Potsdamban; a leányai is jól mentek férjhez. Az öreg Henrichnek nagy tekintélye volt az üzlete környékén; tisztességes, jószívű embernek ismerte mindenki s szinte példabeszéd volt az a páratlan jósága és bőkezűsége, melyvel minden szegényen segített, aki hozzá forult. A múlt héten az öreg Henrich meghalt; ott volt az egész családja körülötte s ő áldását adta rájuk. Hanem mikor végrendeletét felbontották, megdöbbentő meglepetés érte a családját. Végrendeletében föllebbentette életének nagy titkát: a vagyonának alapja bűnös eredetből származik. Harmincöt évvel ezelőtt megölt egy embert Berlinben s azt kirabolta. A gyilkost sohasem találták meg. Hogy mi volt az áldozatának neve, azt nem tudta sohasem a gyilkos. Az eset nagy feltűnést kelt most Berlinben.

— A kedvesére lött. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Az éjszaka a budapesti főkapitányságon jelentkezett Klein Tivadar 38 éves gépmunkás, aki elmondotta, hogy Soroksáron háromszor rálőtt a kedvesére, aki valószínűleg meghalt. A rendőrség érdeklődött a merénylet után, ahonnan azt az értesítést kapták, hogy Klein Tivadar e hónap 9 én háromszor rálőtt a kedvesére, Moró Annára, akivel közös háztartásban élt és az utóbbi időben folyton civakodtak. Moró sérülése nem súlyos. A rendőrség letartóztatta az önként jelentkező merénylőt.

— Házassági célból ismerkedni legbiztosabban lehet „Házasulandók Lapja” utján: ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap utján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot ferfiaktól, különböző hozományú nőktől tartalmaz. Száma 40 filléért küldetik az „Országos Általános Pályázati Hírlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokat. Kiadóhivatal: Budapest Erzsébet-körút 18. 326

— Esernyőket és sarcipókat árusít jutányosan Porter Vilmos Nagy Áruháza a Szabadságtéren. Ezen cikkekben az áruház raktára igen gazdag. A tavaszi cipőárjegyzék már elkészült és néhány nap múlva a tisztelt vevőknek postán fog megküldeni. A visszamaradt téli áruk most fél áron adnak el. Aki ezen alkalmat kihasználja, az téli cipőárut, kesztyűt, tricót, sapkát, kalapot stb. meglepő jutányosan potomon áron vehet. Minden vevő azon kívül a közkezdvelt fényképkezdményhen is részesül. A képek gyönyörűen lesznek retuszírozva és csak három koronát kell a papírkeretért megtéríteni.

— Pályázatok, betöltendő állások. Házagpótló, áldásos célú vállalat az „Országos Általános Pályázati Hírlap”. Cselédeknek, munkásoknak van Magyarországon közvetítőjük, csak az értelmisségbeli álláskeresőknél nincsen. Ezen hiányt célszerűen, olcsón hozzáférhetően pótolja nevezett lap, mely azonnal hírt ad az országban megüresedett összes állásokról, ez által minden álláskereső egy helyen központosítva, könnyen áttekinthetően megtalálja megüresedett állásokat, melyekre gyorsan pályázhat, mi által már igen sokan jutottak jó álláshoz. Szolgáltatást tesz az alkalmas adóknak is, mert minden megüresedett állást ingyen közléssel teszi. Közöltetnek a hivatalos pályázatok, árlejtések, szállítások is. Hetenkint megjelenve, minden számban számos állami, közigazgatási, magántisztviselő, gazdasági, hivataliszolgái, pénzügyi, kereskedőségi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van. Ingyen melléklete: „Házasulandók Lapja”; melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Száma 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18. Képviselek fiókkiaadóhivatalok vezetésére, minden nagyobb vidéki városban keresztetnek. 321

— Szoba illatok a legfinomabb minőségekben. 1 üveg 70 fillér Vojtek és Weisznál Aradon. 44

TÖRVÉNYKEZÉS.

— Soós Kálmán a bíróság előtt. A tárgyalás mai napja a védelemé volt. Vaisz Sándor dr., Soós Kálmán védője szólalt fel elsőnek:

— Én is — ugymond — a közvád szavaival kezdem. Azt mondta a vádhatóság képviselője, hogy a magyar igazságszolgáltatás tisztességéről van szó. Én is most az önök bírói függetlenségére, igazságérzetére apellálok, hogy az ítélőhatalnál jól fontoljanak, alaposan mérlegeljenek. Ne félkőzzék oda semmi mellékes körülmény, ne a közvélemény hangja, se a sajtó nyomása, sem az, hogy a bíró vizsgálati fogságát legitimálni kell. Mint mindig, most is, a szigorúan ítélő bíró mérlegeljen. Nem várok egyebet, mint azt, hogy a magyar igazságszolgáltatás fölkelet papjai sine ira szolgálatassák ki az igazságot.

Majd így folytatta:

— Egy végzetes név volt *Sóós* bíró életében: a *Schwarcz* Ábrahámé. Konstatálom, hogy *Sóós*nak nem lett volna szabad érintkeznie oly emberrel, mint *Schwarcz*. Ámde ez elég ok lehet a megszólásra, de nem elég az elítélésre; kivívhatja a kritikát, de nem a büntető ítéletet.

Hosszasabban foglalkozik ezután *Schwarcz* lelkiállapotával különösen kiemelve azt a csalfa nyomást, amelynek hatása alatt *Schwarcz* terhelőleg vall *Sóós* Kálmánra. Ot vallomásainál — saját szavaival szerint — a célszerűség vezette mindenkor. Végigtekintve a felvonult tanúk során, két kategóriába oszthatja őket. — Az egyikbe tartoznak azok, a kik *pörujítást*, *boszút* vagy *rehabilitálást* várnak a pertől, a másikba az *ügyvédek*, akiket *sértett hiúság* vezérel. Áttér azután a védő az egyes esetek taglalására, s a tanúk ingadozó vallomásából és *Schwarcz* szereplésének megvilágításával bizonyítani törekszik, hogy *Sóós* Kálmán senkitől sem fogadott el veszte etési díjat.

Délután *Nessy* Pál dr., *Schwarcz* Ábrahám védője mondta el védőbeszédét. Az ítéletet valószínűleg holnap hozzák meg.

§ Az elvert iskolaszéki elnök. A *buttyini* kir. járásbíróóság büntető osztálya a napokban érdekes pört tárgyalt. A vádlott *Toncza* Sebestyén kroknai román tanító volt. A múlt év őszén *Bocea* Tivadar kroknai görög keleti román lelkész, mint iskolaszéki elnök meglátogatta *Toncza* iskoláját, és a látogatási naplóba több, a tapasztaltak felől meglehetősen kedvezőtlenül szóló jegyzetet tett. Ez a tanítónak nem tetszett, s mikor a lelkészt kikísérte, egy falapáttal elverte. A látlevél szerint a lelkésznek tizennégy napig tartó sérülései voltak. A járásbíróóság a panaszosnak *Grozda* dr. ügyvéd által előadott érveléseire a tanítót *nyolc nap* elzárásra és a költségek viselésére ítélte.

Egy báróleány regénye.

(Kegyelem tizennégy év után.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesítése. —

Arad, február 12.

Tizennégy esztendő fogság után szabadon bocsájtottak ma egy asszonyt, akit azzal vádoltak, hogy urát megölte. Emiatt azután életfogytiglani fegyházra ítélték és noha azok az előkelő körben élő emberek, akik közé az asszony tartozott, mindent elkövettek, hogy kegyelmet eszközöljenek ki számára, ez csak most, tizennégy év múltán sikerült nekik. Az esetről Londonból a következőket jelentik:

Maybrick James liverpooli lakos 1889-ben hirtelen meghalt. Egy héttel a haláleset után elfogták az elhunyt nejét, aki előkelő amerikai családból származott és *De Roques* bárónak volt a leánya. Az asszony az elfogatás idejében ágyban fekvő beteg volt és miután határozottan vonakodott a rendőrbíró előtt megjelenni, bekövetkezett az angol törvénykezésben példátlan eset, hogy a törvényszék tagjai behatoltak a vádlott hálószobájába és az elfogatást ott fogatosították. *Maybrick* német azzal vádolták, hogy urát kis adag arzenikumnak az ételbe való keverésével lassan megölte.

Az eset úgy Angliában, mint Amerikában,

óriási feltűnést kellett, és annak idején az egész ország két pártra szakadt, a kik a vádlott asszony ártatlanságát vagy bűnösségét bizonyították. A vádlott védője Anglia első ügyvédje: lord *Russel* volt, a kinek azonban hatalmas be-zélőképessége és a keresztkérdések feladásában való jártassága hiábavaló volt. Az esküdtszék életfogytiglani fegyházra ítélte az asszonyt. Lord *Russel* mindig megvolt győződve kliense ártatlanságáról és Anglia és Amerika legelőkelőbb hölgyeivel egyesülve ismételtlen kegyelmi kérvénnyel fordult *Viktória* királynőhöz, a ki azonban elzárkózott a kérés elől.

Végre most *Edvárd* király kegyelmi uton elengedte az asszony büntetését, de csak azzal a feltétellel, hogy nem hoz nyilvánosságra semmit a tapasztalataiból, sem nyilvános színpadra nem lép s egyáltalán mindent elkerül, a mivel a közfigyelmet magára fordíthatná.

*Maybrick*né, mielőtt lehetséges lesz, visszautazik hazájába, Amerikába. Hogy azonban beengedik-e az Egyesült Államokba, az attól függ, hogy vajon elvesztette az amerikai polgárjogot az angol honpolgárral való házasság által, mert ha igen, akkor mint megbüntetett gonosztevőt és mint idegen állampolgárt az amerikai törvények értelmében nem bocsájtják át a határon.

NAPIREND.

Február 13. Szombat. Róm. kath. naptár: Ric. Katalin. — Protestáns naptár: Ric. Katalin. — Izraelita naptár: Sabbat, Mispatim. — Görög-keleti naptár (január 31.): Czir. és Janos. — A nap két 6 óra 56 perckor, nyugszik 5 óra — perckor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 12.

Az ázsiai háborúnak köszönheti gazdalközönségünk, hogy búzájért ma 30—40 fillérrel többet kap, mint egy hét előtt.

Az időjárás tartosan enyhe, sok e övel, a mely nedvesség fölül, hogy kárt fog tenni vete-ményeinkben.

A behozatal ma az esős idő miatt igen gyenge volt. Alig 8—400 mm. buza és ugyanannyi tengeri került forgalomba.

Mai gabona-árak: Az árak, 50 kilogramm sulyegységet véve alapszámításnak, *korona* értékekben:

Buza I-ső minőségű 7.40—7.60.

Buza közép 7.20—7.30.

Tengeri 4.65—4.75.

Rozs névleges jegyzés 5.60—80.

Arpa névleges jegyzés 4.80—5.00.

Zab névleges jegyzés 5.00—5.05.

Irányszat kelemes.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az *Aradi Közlöny* távirati tudósítása. —

Budapest, február 12.

Delitőzsde. Buzakinálat mérsékelt, vételkedv korlátozt. Lanyha irányszat mellett 36,000 métermázsza került forgalomba 5—7½ fillérig olcsóbb áron. Egyéb gabonának 5 fillérrel olcsóbbak. Időjárás szeles.

Estitőzsde. Külföld változatlan.

Zárulat 5 órakor:

Buza áprilisra	8.42—8.43
Buza októberre	8.15—8.16
Rozs áprilisra	6.82—6.83
Rozs októberre	6.82—6.83
Zab áprilisra	5.73—5.74
Zab októberre	5.73—5.74
Tengeri májusra	5.40—5.41
Tengeri júliusra	5.40—5.41
Repce augusztusra	11.35—11.45

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. J. Mácsa. Csak a nyílttérben közölhetjük, teljes névalírással.

M. G. Ujarad. Sorsjegye nem nyert.

Ingusz I. és fia tankönyv kiadványai.

Telefon 517.

Minden más kiadónál megjelent tankönyv raktáron van.

- Csik János 16 fali olvasó tábla.
" " Abc. ára kötve 50 fillér, 2-ik kiadás.
" " Olvasókönyv a népiskolák II. o. számára, ára 60 fill.
" " Olvasókönyv a népiskolák III. o. számára, Aradmegye földrajzával, ára 80 fill.
" " Olvasókönyv IV. osztály számára ára 1 korona.
" " Aradmegye földrajza, külön lenyomat a Csik-féle min. engedélyezett népisk. olvasóból. Két térkép és számos illusztrációval ellátva, ára keménykötésben 50 fill.

Értesítő könyvecske.

Kiadva az aradi tanítótestületek segélyalapja megbízásából, célszerű ujtásokkal. Ára kötve 12 fillér.

Aradmegye kézi térképe, készült Aradon Réthy L. és fia johirű lithografiai műintézetében, 6 színben vastag velin papíron, ára 20 fill.

Aradmegye térképvázlata, a térképrajzoltatás előfogalma, ára 10 rajzpapíron 06 fill.

Lejtényi Sándor-féle térképvázlatok, IV. kiadás. Magyarország hegy és vízrajzi és politikai vázlata, ára laponként 12 fillér. — Európa, Ázsia, Afrika, Észak- és Dél-Amerika, Ausztrália és Osztr. Magy. Monarchia térképvázlatai, ára laponként 06 fillér.

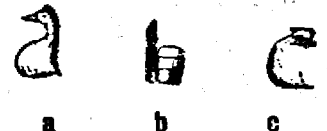
Gyűjteményes kiadás védőborítékban 1 kor. 50 fill.

Lejtényi-féle Herbarium, 3. kiadás, ára 1 kor. 50 fill.

Lejtényi-féle Herbarium román nyelven, ára 1 kor. 50 fill.

Dr. Hunyady József, a magyar helyesírás rendszere, az új miniszteri utasítás szerint, II. kiadás, ára 40 fill.

Sófalvy-Pataky Kis Phonomimikai

Teljes kiadás sajtó alatt.

az olvasástani kezdete, ára kötve 24 fill. Ezen könyvecske főleg oly iskoláknak készült, a hol egy vagy más okból más abc-t kénytelen a tanító használni. **Vezérkönyv** hozzá díjtalan. — Teljes kiadás előkészületen.

Kovács Kázmér Szavalkönyv iskolai ünnepélyekre, kiegészítette és átdolgozta Maurer Mihály aradi tanító, ára 50 fill.

Kovács Kázmér 101 örökszép magyar népdal (szöveg), ára 40 fill.

Záray Odön földrajz a népiskolák IV. oszt. számára, 18. kiadás, második, a legújabb népszámlálás adatai szerint átdolgozott lenyomat, ára kötve 60 fill.

Kun-Fülöp-Csath, Gazdasági lemtől iskolai olvasókönyv. Ez az egyetlen könyv, mely az ez évben megjelent ezen iskoláknak szóló tanterv szerint átdolgozott kiadásban jelent meg, 8. kiadás 25—40 ik ezer, ára kötve 1 korona. Készült az Aradi nyomda részvénytársaság nyomdájában.

12 ives nagy képes árjegyzékünk megjelent. Minden tanítónak kívánatra bérmentve ingyen megküldjük.

Kitűnő tisztelettel

Ingusz I. és fia,
könyvkereskedése.

REGÉNY-CSARNOK.

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Irtá: Lagerlöf Zelma.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Cholnoky Viktor.

(67)

(Folytatás.)

Van egy szindarab, aminek az a címe: A paladin halála. Rolandnak a Roncevalnál küzdött csatájáról szó. Olyan gépezetre van szükség ennél a darabnál, hogy a színházat két napig zárva kell tartani, ha elő akarják adni. A közönség annyira szeret, hogy rendszeresen felemelt helyárakkal is tel: háznak adják egy hónapon keresztül. Don Antonio most ezt a darabot tűzte ki a műsorra; de játszania felesleges volt, mert nem volt nézőközönsége.

Ez megtörte Antoniót. Megkísérelte visszakeresni az előadás épít és Tomisót, de a két vak zenész most már tudta, hogy mit érnek a színháznak. S olyan fizetést követelnek, hogy Antonio tönkre teszi magát, ha megadja. Lehetetlenség volt megegyezni velük.

A bábszínház mögötti kis lakásban kezdtek úgy élni az emberek, mint az ostromolt várban. Nem tehettek egyebet: éheztek.

Donna Emilia is, don Antonio is fiatal, jókedvű teremtmény volt; de eufógiáig sohasem nevelték többé. Nem is az inség viselte meg őket annyira; hanem don Antonio büszke ember volt s nem tudta elviselni a gondolatot, hogy művésze nem vonzza többé a közönséget.

Ekkor, mint mondtam, donna Emilia elment San Pasquale templomába, hogy jó tanácsot kérjen a szentől. Az volt a szándéka, hogy elmond kilenc Miatyénkot a templom előtti nagy kőszobor előtt, aztán megy; de mielőtt imádkozni kezdett volna, észrevette, hogy az ajtó nyitva van.

— Miért van nyitva a San Pasquale templom ajtaja? — kérdezte magában donna Emilia. — Móta élek, ez még nem történt meg.

S bement a templomba.

Az egyedüli dolog, amit látni lehetett ott benn, Frá Felice szeretett szentképe volt, meg a nagy perseyi. S a kép, a koronája, a gyűrűi olyan szépen csillogtak, hogy oda csalogatták az elcsúszott donna Emiliát. S mikor a szemébe pillantott a kisdédnek, olyan szelíd, olyan vigasztaló tekintet csillant vissza rá, hogy a donna letérdelt a kép előtt s imádkozott. S megfogadta, hogy ha a kép kiségitni őt és don Antoniót a nagy nyomorúságukból, egy este egész jóvedelmét bele fogja tenni a perselybe.

Imádkozása végeztével donna Emilia elrejtőzködött a templomajtó mögött s iparkodott meghallgatni, hogy mit beszélnek az arra járók. Mert ha ez a kép itt benn segíteni akar rajta, akkor meghallat vele egy szót, amiből megtudja, hogy mit tegyen.

Két percig sem állt ott, mikor a templom lépcsőjéről való vén Assunta arra haladt donna Pepával s donna Turával. S Emilia hallotta, amint Assunta ünneplés hangon szólt:

— Abban az esztendőben volt ez, mikor először hallottam a régi mártíriumot.

Donna Emilia egészen jól hallotta. Assunta csakugyan ezt mondta:

— A régi mártíriumot!

Donna Emiliának úgy tetszett, hogy sohasem ér baba. Mintha a lábai nem vinnék elég gyorsan. Vagy mintha az ut lett volna hosszabb. S mikor végre odaért a színház sarkához, ahol vörös lámpások voltak a tető alatt s nagy képes plakátok a falon, úgy érezte, mintha több mérföldet gyalogolt volna.

Mikor belépett a szobába, don Antonio ott ült az asztalnál, homlokát a tenyerébe támasztva s az asztalra bámulva. Rossz volt még rá nézni is szegény don Antonióra. A legutóbbi hetekben még a haja is kezdett hullani. Fenn, a feje bubján már olyan kevés volt, hogy a bőrt is lehetett látni. De hát csoda-e, mikor olyan nehéz gondjai voltak?

Mig az asszony odavolt, don Antonio elővette s végignézte minden babáját. Mindennap megtette ezt. Ilyenkor le szokott ülni s rábámult arra a babára, amelyik Armidát játszotta. Talán nem volt többé szép és csábító, kérdezte magában. S megpróbálta kijavítani Roland karját, vagy Nagy Károly császár koro-

náját. Deha Emilia észrevette, hogy a férje megint újra bearanyozta a császári koronát, de ez ma már legalább ötödször történt. S Antonio félbehagyta a munkát s nekiült a töprenkedésnek. Maga is észrevette, hol a baj. Nem az aranyozásban volt a baj, hanem abban, hogy nem volt semmi új ötlete.

Mikor donna Emilia belépett a szobába, kitérta a karjait férje felé.

— Nézz rám, don Antonio Greco, — szölt. — Aranytányérokat hordok a kezemben, tele királyfüggével.

S elmondta, hogy hogyan imádkozott, mit fogadott meg s mire lett.

Mikor elmondott mindent, a férje felugrott. A karjai mereven függtek alá, a haja a feje tetején felfelé meredt. Leírhatatlan borzalom fogta el.

— A régi mártírium! — kiáltotta. — A régi mártírium!

Mert a régi mártírium egy olyan misztérium, melyet annak idején egész Sziciliában játszottak. Minden más oratóriumot és misztériumot kiszorított s több évszázadon át minden esztendőben s minden városban játszották. De most már nem játszották többé. Most már csak mint mese élt a nép emlékezetében.

Hajdanában adták a bábszínházban is. De most már elvénültnek s divatjamúltnak tartották. Talán harminc esztendeje nem játszották többé.

Don Antonio elkezdett lármázní, szitkozódni s azt mondta, hogy donna Emilia bolondságokkal gyötri. Ugy védekezett az asszony ellen, mintha valami démon volna, aki a lelkéért jött. Hisz ez borzasztó, nyomorúságos, mondta. Hogy is üthette meg a filét az a szó?

Donna Emilia azonban egész bátran állt a helyén s engedte, hadd dühöngjön a férje. S egyre csak azt mondta, hogy amit hallott, az az Isten akarta.

Don Antoniót is elfogta valami bizonytalanság lassankint. A nagy gondolat mindjobban erőt vett rajta. Nem volt darab, melyre annyira szerettek s annyiszor játszottak volna Sziciliában, mint ezt. S nem még mindig ugyanaz a nép lakik-e ezen a büszke szigeten? Nem ugyanazt a földet, ugyanazt a hegyet, ugyanazt az eget szerették-e, melyet atyáik szerettek? Miért ne szerethetnék még mindig a régi mártíriumot is?

Antonio mégis védekezett, ameddig csak tudott. Azt mondta donna Emiliának, nagy nagyon sokba kerül a dolog. Hol vegyen hosszú hajú, nagyszakálu apostolokat? Nincs asztala sem az utolsó vacsorához, nincs olyan gépezete, amely a bevonuláshoz és a kálváriához szükséges.

De donna Emilia látta, hogy mégis engedni fog s még mielőtt beesteledett volna, csakugyan elment Frá Felicehez, hogy megerősítse a fogadalmát, hogy egy este jóvedelmét beléteszi a kis szentkép perselyébe, ha a tanács jónak bizonyul.

Frá Felice elmondta a dolgot donna Micaelának s a donna megörült, de egyszersmind aggódni is kezdett, hogy mi lesz a dolog vége.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Február 11. —

Fehér Kereszt szálloda. Salzman Gusztáv vendéglős Battonya. — Tausig Albert utazó Bécs. — Tausig Zsigmond utazó Bécs. — Kamla Jenő és neje mérnök Vajdahunyad. — Weisz Dezső utazó Budapest. — Reich Jakab utazó Bécs. — Kollai Dezső utazó Bécs. — Neuberger Izidor utazó Bécs. — Leitner Ernő nagánzó Pécska. — Bleyer Armin utazó Budapest. — Hollaky Imre birtokos Déva. — Weber Nándor utazó Bécs. — Steiner Emil kereskedő Temesvár. — Gálly Lajos albiró Nagyhalom. — Kaufman Ignác utazó Budapest. — Kass Lipót utazó Bécs. — Haberle Károly utazó Bécs.

Központi szálloda. Bárány Solymosy Lajos föld-birtokos Budapest. — Gatlowsky József utazó Budapest. — Dr. Gyarmati Ernő körjegyző Kisjenő. — Kilhauser Pál utazó Grác. — Steiner Vilmos utazó Budapest. — Alföldi Sándor utazó Budapest. — Rotter Zsigmond utazó Budapest. — Rázel István urad. intéző Borossebes. — Pollák Ignác utazó Bécs. — Deutsch Vilmos utazó Tauc. — Serbán Szilárd birtokos Kőrösbánya. — Neubauer Károly utazó Budapest.

Vas szálloda. Erber Sándor utazó Budapest. — Kroner Ferenc utazó Bécs. — Klein Mór utazó Bécs. — Markstein Jakab utazó Budapest. — Fischer Lajos utazó Bécs. — Csura József utazó Budapest. — Bartha Sándor utazó Budapest. — Szilberstein József utazó Gyula. — Grosz József utazó Bécs. — Kis Lajos utazó Budapest. — Mayer-csak Lajos utazó Budapest. — Roth D. Lajos utazó Budapest. — Klein Samu utazó Budapest. — Kovács Ignác utazó Budapest. — Polacsek N. kereskedő Gurahonc. — May János utazó Budapest.

Szeszüzlet.

— Február 12. —

Mai jegyzésünk: Kész árú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék 12:80—13— korona mmázsánként.

Nemzeti színház.

Bérlet 130. sz.

Páros.

Szombaton, 1904. évi február hó 13 án:

Józsai.

Eredeti bohózat 3 felvonásban. Irtá: Molnár Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Sebő, ügyvéd	Marházi M.	Mici	Szilassy J.
Dr. Verpeleti	Bónis Lajos.	Koller	Polgár S.
Csongrádi	Könyves J.	Poldi, fia	Ligetű V.
Csongrádiné	Aranyosy J.	Franci	Szabó Danl.
Lajos bácsi	Győre Alajos.	Az ószeres	Juhász S.
Tóthné	Gazdi A.	Józsai	Zilahy Pali.
Attila	Juhai József.	Józsai dadája	Pajor Agnes.

Kezdete este 7 és fél órakor.

NYILTÉR.*

Vojvogyen, 1904. február 10.

A vojvogyeni gör. kel. román hitközség még ezelőtt pár évvel tervekbe vette egy újonnan építendő templom felépítését a rég és beomlással fenyegető templom helyébe, de mivel az egyházközség elegendő pénzzel nem rendelkezett, a helybeli lelkész, a járási főszolgabíró, Borsos Géza ur engedélyezése mellett gyűjtő-ívet bocsátott ki, mely a következők eredményezte:

1. Az aradi g. kel. r. Consistorium 200.— K.
2. Barkassy Géza miniszteri tanácsos (Budapest) 500.— "
3. Br. Solymosy Lajos orszgy. képviselő (Apatelek) 50.— "
4. Hermán Krisztián nagybirtokos (Monyoró) 50.— "
5. Luca Pável vojvogyeni bíró, egyházigazgató 600.— "
6. Luca Mihály (Vojvogyen) 100.— "
7. Fekete József dr. orvos (Buttyin) 4.— "
8. Georgea János esperes " 10.— "
9. Kohn Zsigmond (Algyest) 60.— "
10. Kornea Simeon " 60.— "
11. Rozvány Pál mérnök (Arad) 6.— "
12. Batrina Mária " 15.— "
13. Alda Mária " 10.— "
14. Mairovitz Emil (Borossebes) 10.— "
15. Muscán Döme lelkész (Nadab) 4.— "
16. Crisnic A. g. kath. lelkész " 2.— "
17. Berstein Manó (Borossebes) 5.— "

Osszesen . . . 1686.— K.

Fogadják a nagylelkű adományozók ezuton is a leghálásabb köszönetünket.

A templom építéséhez a múlt tavasszal hozzáfogtunk s már december havában fel is lett szentelve és átadva. A szentelési aktust mélt. Papp I. János aradi gör. kel. román püspök meghagyásából Georgea János nagybútyyini esperes, a helybeli lelkész és 12 vidéki lelkész segédlete mellett végezte. Az ünnepélyre a szomszéd községek nagy számmal jelentek meg. A szertartási aktus végezte után az egész intelligenciát Luca Pável gondnok megvendégelte.

Az egyházközség nevében:

Pintea Péter,

vojvogyeni lelkész.

* Az ezen rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Gyár: NYERGES-UFALU (Esztergom m.) Sürgőny cím: Eternit Budapest. Telefon 12-92 Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA AZBESZT-CEMENT-PALA

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést.

3438

APRÓ HIRDETESEK.

A barátnő

válassza meg a találkozás helyét és idejét. 463

Eladó.

A víztorony mellett egy új emeletes ház eladó. Bővebbet ott a háztulajdonosnál. 404

Weitzer János toll.

Doboza kor. 40 fill.

Nikkelezett acélból. 2852

Kapható: Ingusz I. és FIANÁL. Telefon 517.

Eladó ház.

Mely egy 3 szobás utcái lakás, minden mellékkel és egy kisebb udvari lakásból áll, eladó. Bővebbet Pöltenberg Ernő utca 18. sz. alatt. 462

Alkalmi bevásárlási forrás.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Arany-, ezüst- és zálogjegyek megvétetnek. 92

berzovai nagyvendéglő

folyó év május hó 1-étől

kiadandó.

Értekezhetni: Goldberger Gábornál Berzován. 468

ALAPITOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt. Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg. 75

ALAPITOTT 1890.

Közvetítési díjat nem számítok.

Elsőrangú pénzügyi képviselőt azon megbízással vettem át, hogy a tisztelt felektől, kik kölcsönért, bizalommal hozzám fordulnak, közvetítési vagy becslési díj sem általam, sem pedig az intézet által, nem lesz felszámítva.

Ajánlok

földbirtokra, házakra

városi jó fekvésű, biztos bérjövödelmet hozó

törlesztéses kölcsön nyerhető következő feltételek mellett:

4%	kamatra, 50	évi törlesztésre
4 1/2%	"	40 1/2 " "
4 3/4%	"	35 " "
5%	"	30 " "

A tőke kamatfizetéssel együtt félévi részletekben törlesztetik.

A kölcsön készpénzben fizettetik ki.

Magasabb kamatu kölcsönök convertáltak. Ki és betáblázási költségeket kívánatra előlegezem. Kölcsönajánlatokat elfogad s minden felvilágosítással készséggel szolgál

Berger József

irodája 161

Arad, Andrassy-tér 8. sz., a Minorita templommal szemben.

Közvetítési díjat nem számítok

Pankotán

a főuton egy nagy

lakóház

pinczével, gabona-magtárral, egyéb melléképületekkel és ászokhordókkal folyó évi május 1-től

bérbeadó, esetleg eladó.

Bővebbet Lilienberg Sándornál Aradon, Andrassy-tér 24. 461

+ Elzsirodást +

ártalmatlanul eltávolított annélkül, hogy az életmódot változtatni kellene Thiele zsirmentesítő theaja. Csomag 175 fillér, 4 csomagnál bérmentes (utánvételes) küldés. Ludwig Thiele Droguist, Mannheim. 3491

Ezennel van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy

festészeti műtermem

Szabadság-tér I. sz. a.

február 1-én megnyitom.

Tanulmányaim Arad, Budapest, Bécsben majd Breslau Berlin, Hannover, Frankfurt a/m. München és Zürichben tovább bővítettem.

Külföldi tartózkodásom alatt Berlinben az „I.-te Handwerke Schule“ Zürichben pedig a „Kunst Gewerbe Schule“-nak voltam növendéke.

Készítek fénykép után kréta vagy olajfestményű arcképeket. Elvállalok különböző czimtblák festését, czimereket stb. Különlegességem a mai izlésnek megfelelő modern

üvegczimtblák

u. m. vésett, aetzelt, éjjel világító, természetesen felrakott diszítések, nemkülönben izléses mázó munkák. 316

Ernyedetlen lőrekvésem reend gyors és pontos szolgálat úgy helyben mint vidékre mérsékelt árak mellett t. megrendelőimnek bizalmát kiérdemelni. Magam a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva maradok

Kiváló tisztelettel

Lenkey György,

czimfestő.

Tanulók felvétetnek.

Köhögést csillapít

a hirneves és kellemes ízű

Kaiser-féle

mell-bonbon.

2740 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány igazolja a biztos eredményt köhögés, rekedtség vagy katarus és elnyálkásodás ellen. Minden egyéb szert kérünk visszautasítani.

Csomagja 20 és 40 fillér.

Kapható: Guteri Földes Kelemen és Khudy József a Szűz Máriához, Berger Gyula a Szent Erzsébethez czimzett és Hajós Arad gyógyszerárában Aradon. 347

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság.

Mérleg-számla 1903. évről.

Vagyon.	Korona		fill.		Teher.
	Korona	fill.	Korona	fill.	
Pénztár álladék			456.756	14	
Váltó-tárca álladék			7,160.056	23	
Folyó számlai adósok:					
értékpapirokkal és jelzálog biztosi- tékkal fedezve	4,874.199	95			
törvényhatóságoknál, részvénytár- saságoknál és szövetkezeteknél fedezet mellett	2,553.144	52	7,427.344	47	
Jelzálog kölcsönök			3,988.553	67	
Előlegek értékpapirokra			71.635		
Más intézeteknél elhelyezett tőkék...			313.166	75	
Saját értékpapírok			370.310		
Ingatlan vagyon			62.000		
Leltár álladék	16.389	50			
10% leírás	1.639	50	14.750		
Hátralékos kamatok			23.447	63	
			19,888.019	89	
					19,888.019 89

Kelt Aradon, 1903. évi december hó 31-én.

Heinrich Sándor, s. k.
vezérigazgató.

Földes Soma, s. k.
könyvvezető.

Az igazgatóság:

Vásárhelyi László, s. k.
elnök.

Hegedüs László, s. k. Salacz Gyula, s. k.
Kintzig János, s. k. Szalay Antal, s. k.
Ormos Péter, s. k. Urbán Iván, s. k.
Purgly János, s. k. Vajda Lajos, s. k.
Vásárhelyi Béla, s. k.
igazgatók.

A felügyelő-bizottság:

Dr. Dálnoki Nagy Lajos, s. k.
elnök.

Daniel Endre, s. k.
felügyelő biz. tag.

Szathmáry János, s. k.
felügyelő biz. tag.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság felügyelő-bizottságának jelentése a tizennegyedik rendes közgyűléshez.

Tisztelt közgyűlés!

Van szerencsénk az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaságnak 1903. évi mérlegére vonatkozólag a keresk. törvény 195. §-a és a társulati alapszabályok 83. §-a értelmében jelentésünket a következőkben terjeszteni elő.

A társulat vagyonkezelését, valamint a könyveléseket úgy az anyaintézetnél, valamint a fiókintézeteknél az elmúlt évben többször tüzetesen megvizsgáltuk s ennek alapján jelenthetjük, hogy úgy az ügykezelést, valamint a könyvelést mindenkor rendben levőnek és úgy a keresk. törvény, mint az alapszabályok intézkedéseinek teljesen megfelelőeknek találtuk.

Jelentjük továbbá, hogy az igazgatóság részéről elénekbe terjesztett mérleget, továbbá a veszteség- és nyereség-számlát behatóan megvizsgáltuk, az egyes könyvekkel összehasonlítottuk s úgy találtuk, hogy a kitüntetett eredmény, úgy az általunk 1903. évi december hó 31-én és következő napjain az

1903. évi december hó 31-iki állapotokra vonatkozólag meg-ejtett felvételekkel, valamint az egyes naplókcal és könyvekkel teljesen megegyezik s a keresk. törvény ide vonatkozó intéz-ke-déseinek tökéletesen megfelel.

Ezek után a választmány és igazgatóságnak a kitüntetett **262.916 korona 64 fillér** tiszta nyeresemény felosztását tárgyazó és az évi jelentésben foglalt azon javaslatához, hogy ebből **150.000 korona** a befizetett 2,000.000 korona alaptőke osztaléka fejében a 14-ik számú szelvények bevonása mellett kifizetessék, **22.583 korona 34 fillér** az igazgatóság jutalékára, továbbá **3000 korona** a felügyelő-bizottság díjazására fordittas-sék, **87.333 korona 30 fillér** pedig a tartalékalaphoz csatoltas-sék — hozzájárulunk és a t. közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk.

Végre kérjük a t. közgyűlést, hogy az 1903. évet illetőleg úgy az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Kelt Aradon, 1904. évi február hó 6-án.

Az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaság felügyelő-bizottsága:

Daniel Endre, s. k.
felügyelő biz. tag

Dr. Dálnoki Nagy Lajos, s. k.
felügyelő biz. elnök.

Szathmáry János, s. k.
felügyelő biz. tag.